Published and distributed under permit (No. 408) authorized by the Act of Oct. 6, 1917, on file at the Post Office of New York, N. Y.—By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General

UNIVERS. OF ILLINOIS LIBRARY JUL 20 1920

VOL. VIII. ÉVFOLYAM. NEW YORK, N. Y. 1920. JULIUS 1. No. 27. Szám.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
75 East 10th Street

The only Hungarian Miners' Journal in the United States
New York, N. Y.

Published every Thursday by Martin Himler, Editor—at 75 E. 10th S., New York, N. Y. Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879. Subscription Rates: United States and Canada one year $2.00. Abroad $2.50

OLVASSA EL EZT MINDENKI!

Ez a pár sor irás nagyon tanulságos, és mindenkinek hasznára válik, aki elolvassa.

Barta István magyar bányásztestvér, aki Diablock, Ky.-ban lakik, harmincezer lei-t akart elküldeni az óhazába, junius 23-án szerdán.

Ebben való nap is, aznap is, másnap is 2 dollár és 90 centért hirdették a new yorki expresstársaságok és a bankárok egyrésze a román pénzt száz lei-enként.

Kiszámitotta Barta István, hogy ha száz lei 2 dollár 90 cent, akkor harmincezer lei-nek az ára 870, azaz nyolcszázhetven dollár lesz, és azonkivül 25 cent postaköltség.

Barta István azonban nem küldte el ezt a pénzt semmiféle idegen társasághoz, hanem a magyar bányászok bankjához, ahol elküldték néki a harmincezer lei-t azzaránkénti 2 dollá és 39 centjével junius 23-án.

Összesen fizetett a harmincezer lei-ért a bányászok bankjánál 717 dollárt, vagyis 156 dollár, és 25 centtel kevesebbet, mint a lapokban hirdető legolcsóbb pénzküldőknél.

Aki azt hiszi, hogy tőlesen mindegy, ha egy bányászember 717 dollárt, vagy 870 dollárt fizet ugyanazért a 30,000 lei-ért, az csak küldje a pénzét ott, ahol nem 156 dollár és 25 cent sok pénz egy munkásembernek, s hogy annyit nem kellene épen keresni a pénzküldésen, az a pénzét a bányászok bankjánál fogja ezentul küldeni.

Az azt is megkérdezheti önmagában, hogy érdemes volt-e csakugyan felállitani a bányászok bankját vagy nem?

Hogy használ-e vagy sem a bank igazán a magyar bányászoknak, vagy sem? Es hogy a saját érdeke-e minden egyes magyar bányásznak, hogy a bányászok bankját támogassa, vagy nem?

Barta István, ugyis maradt meg 156 dollárja, azon a véleményen van, hogy bizony nagyon érdemes volt a bányászbankot megcsinálnunk.

Ugy tapasztalta, hogy nagy szükségünk van rá, hogy sok pénzt megmenthetünk vele mindenkinek, s erőssé, és hatalmassá kell ezt a bankot tennünk.

Természetes, hogy Barta István most már nemosak a pénzét küldi ezzel a bankkal, hanem a megtakarított pénzét is ott tartja. Hogy még erősebb legyen a bank, hogy a jövőben még olcsóbban tudja szolgálni a bányászembert.

Es naponta husz-huszonöt ilyen magyar bányász tapasztalja, hogy menyi pénzt ment meg neki a bányászbank nap-nap után, ha pénzt küld az óhazába.

De azért azt kérjük a bányászoktól, hogy csak egyetlen egyszer próbáljanak pénzt küldeni a bányászbanknál, s meglátják, hogy érdemes volt-e ezt a bankot megcsinálni, s hogy nem-e hűségtel szolgál az minden bányászembert.

HIMLER-RÉSZVÉNYESEK FIGYELMÉBE!

A Himler Coal Co. igazgatósága ismételten figyelmébe ajánlja minden részvényesnek, hogy saját érdekében jelenjék meg biztosan a julius 3-iki közgyülésen.

A közgyülés az egész vállalatnak sorsa fölött fog határozni, s akinek a pénze a vállalatba van fektetve, annak mindenkinek nagy érdeke, hogy jelen legyen és szóljon bele, hogy a pénzével mi történjék.

A vállalat sorsa fölött csakis a részvényesek határozhatnak s az csak akkor történhetik, ha azok ott is lesznek.

Egy-egy munkanap elvesztése, vagy az utiköltség nem oly nagy összeg, hogy azért elmaradjon bárki is, mert a vállalatba mindenkinek több pénze van fektetve.

Aki nem jelenik meg a közgyülésen, annak nem lesz joga arra, hogy a megjelenteket okolja azokért a határozatokért és intézkedésekért, amelyeket ott a részvényesek biztosan hozni fognak.

Kötelességünk szerint ezt ismételten a figyelmébe ajánljuk minden részvényes társunknak, s ujra arra kérjük őket, hogy jelenjenek meg 3-ikán Warfielden.

Himler Coal Company
Igazgatósága

Bakó János, Demjén Ferenc, Fekete János, Hanczinger Lajos, Himler Márton, Károlyi János, Kish Ferenc, Láng Jenő, Luky László, Róka Frigyes, Varga Mihály.

Elmegyünk

s bennünket nem azok a felhők kisérnak, amelyek az ábrándos költők után usznak, utánunk nem azok az álomképek szállnak, melyek a dicsőség körutjáról hazatérő színésznőket kisérik.

Mi utánunk, akiket koldusbotra juttatott az aránytalan erőkkel vivott harc — mi utánunk a tapasztalás komor felhői gomolyognak s utunkban mindenütt emlékezésre intenek.

Mi a látottakból megtanultuk, hogy fecsegéssel és parádéval nem lehet sokra vinni!.....

Reggel hatkor kell kelni, munkás-zubbonyt ölteni, kocsikon, autókon széjjelszaladni a "dzsob"-ra, a munkára, izzadni estig, napszállta felé — a frissitő esti fürdő után — fehérbe öltözni s kis gyermekeinkkel ellepni a ligeteket, — ünnepeken a hegyek madárdalos lejtőit, árnyas erdeit!.....

Ha hosszu, fáradtságos ut is volt errefelé, nekünk megérte!

Vajjon lesz-e majd az álmos Európában sok ember, aki hisz szavunkban?

Ezt irják a magyar hadifoglyok áldott kezei abban a kis ujságban, amit a fentebbi cimrajzzal adtak ki fogságuk alatt s amelynek amerikai tartózkodásuk alatt készitett juniusi példányát hozzánk is eljuttatták.

Egyszerü kis két oldalas papirlap, kézzel irva s kézi sokszorositóval vannak készitve azok a sorok, amelyek aranybetüket érdemelnek.

Mi, amerikai magyarok, akik lehetetlen kinokban nézzük szülőhazánk vergődését, kétségbeesetten sóhajtozunk:

— Hát nincs, nincs az egész Magyarországban egy, egyetlen egy ember sem, akinek helljén lenne az esze, meg a szive és megváltaná azt a szegény megszaverodott, tévelygő országot!?.....

Olvassátok el ezt az irást, Szülőhazátok megváltásáért imádkozó magyarok és nyugodjatok meg. Mert utban vannak már a Megváltók szülőhazánk felé.

Megy a tengeren az Antigone hajó és visz százhuszonöt magyart, rongyos, kopott ruhában és televirágos szivvel. Ezek szenvedtek, ezek megerősödtek a szenvedésben. Ezeknek a szivét megtisztitotta Szibéria hat esztendei fagyos hidege, ezeknek az izmait megkeményitette a kemény munka, amit sovány étellel, ostorral, rugásokkal fizettek.

És majd jönnek utánuk még százan, ezren, egy uj fajta, egy drága magyar sereg, szenvedések tüzes acélján megszelidált szivek és megkeményedett karok.

Ezek, ezek fogják megváltani a magyar hazát!

Mert csak ezek tudnak bizni, remélni, csak ezek tudnak dolgozni, mert ezek tiszta magyarok, egész szivüek, bátrak. Mert ezek félistenek!.....

Magyarországi magyarok! Készüljetek a nagy ünnepre, mert jön már a magyar sereg, a rongyos, megrugdalt, megütött, megalázott és elfeledtett sereg, a hős, a megváltó sereg!.....

Fülöp Ilona.

Találkozás a szibériai rabmagyarokkal

Alább közöljük Fülöp Ilona beszámolóját a Szibériából érkezett rabmagyarokkal történt találkozásáról a Norfolk, Va.-i pieren. Testvéreinket kérjük, hogy mutassák meg ezt a cikket azoknak, akiknek még nem lágyult meg a szivük, akik még mindig nem teljesitették kötelességüket. Még sok-sok ezer rabmagyar várja a szabadulást Szibéria czarszerű megátkozott kin-mezőin. Tőlünk függ, hogy mikor térhetnek haza, mikor fejezhetik be a már rég befejezett háboru szenvedéseit.

Fülöp Ilona látogatása a Norfolk, Va.-i Pieren.

Egy nap mulva indul a hajó.

Amikor meghallottam, hogy 125 szibériai rabmágyar hajója Norfolk, Va.-ban kikötött s egykét hétig itt maradnak, nagyon erős vágyam támadt, hogy elmenjek oda és megnézzem azokat a drága magyar hősöket, akik fiatal életük sulyos öt-hat esztendejét Szibériában szenvedték át. A magyar hazáért.

Az eredeti terv szerint szerdán este készültünk elutazni Rev. Marczinkó József passaici plébánossal, aki az Amerikai Relief Committee for Hungarian Sufferers megbizásából ment a fiukhoz. De hétfőn reggel hallottam kétségbeesetten, hogy nem várják meg, amig a Mount Vernon eltörött csavarját megcsinálják, hanem az Antigone nevü hajó kedden elviszi a mi drága magyarjainkat. Ijedten kapkodtunk, szaladgáltunk egész nap és hétfő estére mindent elrendeztünk annyira, hogy utnak indulhattunk. A vasuti állomásnál találkoztam Rev. Marczinkóval és két utitársával, Najményi és Petsár urakkal, s nekem is volt egy utitársam, Kárász Ilonka, a kis magyar festőlány, aki magyarnak maradt szivét küldött a rabmagyarok felé.

Gyönyörűen kezdődik az utazás.

Már az állomásnál nagyszerű meglepetés ért. Rev. Marczinkó örömtől sugárzó arccal ujságolja, hogy valaki, — egy nő — minden magyar hadifoglynak 25 dollárt küld általa. Kipirult az arcom és felkiáltottam a boldog meglepetéstől:

Huszonöt dollár minden magyarnak!

Az adakozó nem akarja, hogy a nevét a lapok lekőznöljék, mi tudjuk, a foglyok is tudják, testvéreink pedig elégedjenek meg azzal, hogy van New Yorkban egy Áldott Sziv, aki több mint háromezer dollárral siet a rabmagyarok segitségére.

Milyen jó bizással indultunk el, nem is jutott eszünkbe, hogy az utóbbi napokban hallottunk, hogy milyen nehezen lehet a fiuk közelébe jutni, és egyáltalában kétséges, hogy beengednek-e bennünket. Nem végződhet rosszul az az ut, amely ilyen csodával kezdődik.

De azért, — majdnem öntudatlanul — volt egy kis bizonytalanság a szivemben, mert egész éjjel arról álmodtam, egyszer, hogy beengednek, egyszer, hogy nem.

Milyen nehéz kivárni, amig a hajó Norfolkra ér. Ott azután egy automobillal egy egy jól megrakott teherkocsival megindultunk az Army Base felé.

Nehezen megy az engedélyszerzés.

Az első santrynél simán ment a dolog. Egy-kettőre megkaptuk az engedélyt, hogy tovább menjünk a Headquarter felé. Itt aztán nem a legszivesebben fogadtak bennünket.

Előveszem az igazolványokat. Mit akarunk, azt kérdezik.

— Cipőt, ruhát, cigarettát és könyveket hoztunk.

— De kérem, erre nincs szükségük a foglyoknak. Mindegyiknek tele ládája van. Önöket félrevezették.

Láttam, hogy a Colonel meg van sértődve, mert feltételezem, hogy egy amerikai hajón nélkülözhetnek az emberek.

— Kérem én ugy értem, hogy szükségük lesz arra, ha partra szállnak, a viszonyok nagyon rosszak a tulsó oldalon, szegény fiuk, stb. stb. — Szóval könyörögtem és rimánkodtam, beszéltem 6 szibériai esztendőről.

— Jó, most tiz óra. Tizenkettőig ott maradhatnak és kiosztathják a dolgokat.

Megkaptuk az engedélyt, ugy a magunk, mint a csomagok és ládák részére. A kiosztást egy amerikai tiszt jelenlétében kell elintézni. Nagyon-nagyon köszöntünk mindent, különösen akkor, amikor az engedélyben nem volt idő emlitve. "Brvényes junius 22-én délelőtt és délután."

Pier No. 2-ra vezető meredek hídon, már majdnem szaladtunk. A hidon pár fogoly nagy szalmazsákokat cipel. Az egyik odaszól:

— Magyarok?

—Igen, — feleljük örömmel.

— Tessék felmenni, nagyon várják már Önöket.

— Azután már mindenkit megkérdezünk:

— Magyar?

— Nicht — ezt feleli a legtöbb csak egy hetyke bajuszu magas legény mosolyog vissza:

— Igen kérem, magyar vagyok.

A szőges drótkerités.

Föntt a teremben a legkellemetlenebb távlány fogad bennünket. **Egy óriási terem, amely a falaktól vagy két yardnyira szőges drót kerítéssel van elválasztva.** Hogy miért, azt nem tudom megérteni. A helyiségen van két nagy kijárat, milyen könnyü azt őrizni. Minek kell oda a szőges drót? Hiszen a háborunak vége van, hiszen ezek nem foglyok, nem rabok, ezek a háboru elfeledtett hősei, akik még csak nem is harcolhattak Amerika ellen, hiszen mindannyian öt-hat esztendő előtt kerültek Szibériába. Miért kell még mindig megalázni ezeket a fiukat, akiket Amerika szövetségese,

(Folytatása a 7-ik oldalon.)

MUNKAHIREK

Whitmans, W. Va. Egy bányász testvér irja, hogy itt a munka lassan meg. Hetenkint csak három napot dolgoznak. A bánya egyenes és a szén 6-7 láb magas. Egy kis viz akad helyenkint a bányában, de gáz nincsen. Karbájd lámpával dolgoznak. Masina vágja a szenet és kárészámra fizetnek rumba 99 centet és hedinghen 1 dollár 8 centet. A telepen a munkásokkal nagyon jól bánnak munkásokat ezidőszerint vesznek fel és ezért a bányász testvér ajánlja ezt a bányát.

Johnstown, Pa. Demko testvére a következőket irja: Hetenként csak 2-3 napi munka van. A szén 3 suk és 4 inch magas. Viz nincs, sem pedig gáz. Karbájd lámpával dolgoznak és a szenet tonnaszámra fizetik 93 centtel tonnánként. A szenet masina vágja és a szén vegyes, de lejárókő nincsen. A munkásokkal nem a legjobban bánnak és az élelem drága. Munkásokat vesznek fel, de azért Demko testvér nem ajánlja a bányát addig, amig a munka meg nem indul.

Castle Shannon, Pa. Varga István, bányásztestvér tudatja, hogy itt a munka csak lassan megy. Hetenkint 4-5 napot dolgoznak, szlopos 4 és féltől 5 láb magas bányában. Viz van sok, de gáz nincsen, lejárókő egy láb van és nem fizetnek érte. Villany lámpával dolgoznak, a szenet masina vágja, de pikkel is dolgoznak. A szénért tonnaszámra nem tudja, hogy mit fizetnek, mert ő napszámra dolgozik 8 és fél órát 5 dollár 75 centért. Csak annyit tud, hogy a tonnaszámra dolgozóknak a szenet vegyesen mérik. Magyar csak ő az egyedüli a telepen és miután nem a legjobb hely, nem igen ajánlja a többi magyaroknak. Munkást vesznek fel néha és az élelem olyan drága, mint máshol. 4 szoba 9 dollár egy hónapra.

Meadow Brook, W. Va. Egy bányásztestvér közli. A telepen a munka jól megy. Teljes hetet dolgoznak. A bánya egyenes, a szén 8 suk magas. Kevés viz van, de gáz egyáltalán nincs. Karbájd lámpával dolgoznak. Tonnaszámra fizetnek, de a hiradó compánia munkás és igy nem tudja az árakat. A többi munkás nem panaszkodik az árakra. A munkásokkal readesen bánnak és a kákás ára 5 dollár 3 rumoshoz. Aki a pénzt szereti, az itt kereshet. Munkásokat vesznek fel.

Snow Shoe, Pa. Testvéreink irják; hogy itt a munka lázasan megy. 6 és fél napot dolgoznak. A szén egyenes, a szén 3-tól 5 láb magasságig megy. Gáz nincs, csak egy kis viz, amit kiszivattyuznak. A munka karbájd lámpával megy. A szenet tonnaszámra fizetik és szaletre lövik. Tonnánként 1 dollár és 39 centet fizetnek. A mérés vegyes. A munkással elég jól bánnak. Az élelmiszer nagyon drága, a lakás 5-6 dollár. Munkásokat vesznek fel, de testvérünk nem ajánlja a bányát, mert nem jó.

Kistler, W. Va. Logan Co. Árvay Andy testvér a következőket irja: 5 napot dolgozunk egy héten. a bányába kis parton kell menni. A szén 4 suk magas, gáz vagy viz nincsen. Karbájd lámpával dolgoznak és a szenet kárészámra fizetik. Káréért 1 dollárt. Gefvi masina vág és a munkással jól bánnak, az élelmiszer árak olyanok, mint máshol. Szeretnének vagy 10 magyar bányászt és Árvay testvér ajánlja a bányát.

Sharondal., Ky. Egy testvér irja, hogy itt a munka jól megy, 6 napot dolgoznak, sima, 4 sukkos bányában, viz kevés van, gáz egy csepp sem. Karbájd lámpával dolgoznak és kárónként 1 dollár 55 centet fizetnek. A mérés vegyes és a munkásokkal igen jól bánnak. A házbér és élelem olyan drága, mint bármely más plézen. Munkásokat vesznek fel ez idő szerint és testvérünk ajánlja ezt a bányát.

JELENTÉS A VERHOVAY SEGÉLY EGYLETTŐL

A Clevelandban megtartott konvenció megbizott azzal, hogy a Verhovay Segélyegylet tiltakozását a magyarországi munkások megbotoztatása. a zsidók üldözése, valamint a Habsburgoknak a magyar trónra való visszahivása ellen kábel utján tudassam Magyarország kormányzójával, Horthy Miklóssal.

A megbizásnak eddig nem tettem eleget, mert a konvenció után olyan hirek jelentek meg, a melyek teljesen cáfolták a fehér terror létezését. — Többek között az a hir látott napvilágot, hogy az angol munkásbizottság is megállapitotta. hogy Magyarországon sem munkás, sem zsidó üldözés nincs és ha voltak is szórványos esetek, amelyekben erőszakosságok történtek, a magyar kormány azokért felelősné nem tehető.

Sajnos a cáfoló hirek nem bizonyultak valóknak, mert konvenciónk óta ujabb szégyenteljes erőszakosságok, sőt gyilkosságok történtek Magyarország fővárosában, Budapesten.

A tettesek annyira ismertek, hogy végre az ugynevezett katonai különitményeket fel kelett oszlatni.

Szerettem volna azzal a tisztviselőik gyülése elé jönni, hogy felesleges a konvenció határozatát végrehajtani, mert Magyarországon megszünt a fehér terror. Sajnos ezt nem tehettem, mert ez a téktelenség olyan nagy méretű, hogy annak megakadályozására a világ szállító munkásai bojkottot határoztak el a magyar kormány ellen.

Meg vagyok győződve, hogy a magyar nép épen ugy elitéli a terrort, mint mi. Azért is kértem tiviratomban Horthy kormányzót, hogy annak tartalmát tudassa a magyar néppel, mert szükséges, hogy az megismerje a legnagyobb amerikai magyar testület ezen állásponját, amely szerint elitéli a megtévedt városi intelligencia és a városi csőcselék garázdálkodását.

A táviirat.

"A Verhovay Segély Egylet huszonötezer keerszlény magyar tagjának Clevelandban ülészett delegátusai egyhangulag utasitottak arra, hogy nevükben tiltakozzam kormányzó urnál a munkások üldözése és botozása, a zsidók bántalmazása és a Habsburoknak a magyar tónrra való visszahivása ellen.

A huszonötezer amerikai magyarnak a tiltakozását abban a reményben közlöm kormányzó urral, hogy azt minden késedelem nélkül tudomására adja Magyarország népének.'

Darágó József,
A V. S. E. elnöke.

KI AKAR JÓL MULATNI?

Aki akar, az ne feledje el, hogy a Kohányi Tihamér Magyar Munkásbetegseglyző Egylet 10-ik osztálya, Ethel, W. Va.-ban nagy táncmulatságot rendez. julius 4-ik napján, melyre Logan és környéke összes magyarságát tisztelettel meghivja.

A szénbányászok sok pénzt keresnek.

Több ember, aki soha sem dolgozott szénbányában $85.—$150-ig keres kéthetenként a Penn Mary Coal Company, Heilwood, Pa. puhaszén bányában. Meg vannak elégedve, pénzt takaritanak és állandóan egész éven át dolgoznak. Összes bányáink "open shop", nincsen sztrájk, munkazavar. Elegendő kárént van és több-jó magyar családra és nőtlen emberre volna szükségünk, mert nagyobbitani akarjuk bányáink termelését, hogy a Bethlehem Steel Co. elegendő szénnel lássanak el. A bányák driftesek, szárazak, nincsen gáz, a szén 3-4 láb magas, villamos vontató cuttolástért és ladolásért $1.10, masina ladolásért 93 cent, pick munkáért $1.35-öt fizetünk tonnánként. Utazási és költözködési kiadást 6 hónapi munkaidő után megtéritjük. Lakóházak elsőrendűek, villamos világitással $5.—$9.50 havonkénti házbér. Jó megélhetési viszonyok. Állandó emberek személyesen jelentkezzenek, vagy irjanak bővebb felvilágositásért a

Penn Mary Coal Co.
DEPT. G.
Heilwood, Pa.

Pálinkás István, aki régebben lapunkat képviselte, jelenleg már nincs sem a Magyar Bányászlap, sem a Magyar Bányász Otthon alkalmazásában.

Vigyázni magyay!

Töméntelen panaszt kaptunk mindenfelől, hogy hiének járnak a bányatelepeken, akik a hazautazni készülő magyarokat igyekeznek becsapni. Irni-olvasni alig tudó emberek szednek fel előlegeket, hogy utleveleket eszközölnek ki, meg másfajta szolgálatokat visznek végbe s persze, hogy aki pénzt ad nekik, az ütheti bottal a pénze nyomát.

Windber vidékén járt egy ilyen hiéna, Virginiában, Pocahontas vidékén egy másik, akik mind pénzeket szedtek fel a haza készülő magyaroktól. Most kapjuk a leveleket csomószámra, hogy a pénzért semmit nem kaptak az emberek, ami természetes is. Örizkedjenek a haza készülő magyar bányászok s ügyes-bajos dolgaikkal forduljanak megbizható s tisztességes üzletekhez, ne pedig tudatlan, irni és olvasni sem tudó hiénákhoz.

Helyezze el pénzét kamatozó betéttként és teljes biztonságban a mi bankunkba.

First National Bank
COEBURN, VA.
E bányavidékek legerősebb bankja. Az Egyesült Államok kormányának ellenőrzése alatt állunk.
W. S. DODD, pénztárnok

BROWN SANDOR
MAGYAR GYÓGYÁD és JOGTANÁCSOS
2200 Broadway, New York, N.Y.
Tel. 3425 Courtland.

Keresünk
Szénbányászokat
Szénladolókat
Kokszégetőket
PITTSBURGHI SZENRÉTEG 6½ LÁB MAGAS.

Van drifties és shaft bánya. Nincs gáz, nyitott lámpa, nincs viz, jó bottom és biztos tető.. Villamos vontató és magas fizetés.

Nincs munkazavar. Nincsen sztrájk, a szenet tonnaszámra mérik és fizetik.

Munkásaink $85-$150 keresnek két hetenként.

Lakóházak villamos világitással, rent $1.50 szobánként egy hónapra. Jó ivóviz, terjedelmes kert, modern fürdőházak, billiárd asztalok, katholikus és református templomok, elsőrendű iskolák.

Nőtlen emberek magános családoknál kapnak boardot. Mind az öt bányák és több mint 1400 kakszkemencénk állandóan dolgozik, van elég cárénk és mind Greensburg, Pa. közelében van. Naponként két vonat járat a Penna vasuti vonalon.

Kokszégetők $75-$110 keresnek két hetenként

CSAK ÁLLANDÓ EMBEREK JELENTKEZZENEK.

Ha további felvilágositásra van szüksége, irjon a következő czimre:
JAMISON COAL & COKE Co
Empl. Dept.
318 Broadway, Room 9A,
NEW YORK, N. Y.

Nincs szükség fölöslegés és hosszadalmas levelezésre, jöjjön később a munkára és szeretni fogja a helyet.

Jamison Coal & Coke Company
MAIN STREET 211 A.
GREENSBURG, Pa

Rendelje meg Fülöp Ilona könyvét, A VIHAR GYERMEKE czimü szenzációs regényt.
Ára egy dollár 50 cent

HELYEZZÉK NÁLUNK EL PÉNZÜKET
The Peoples Bank of Appalachia, Va.
Min kifizetünk 4% kamatot a pénzük után.
Az összes idegen nemzetiségek bankja, mely különösen a magyar betevők érdekeit képviseli a bánya iparágban.
The Peoples Bank of Appalachia
E. C. MAINOUS, pénztárnok

100 MAGYAR BÁNYÁSZRA VAN SZÜKSÉGÜNK
Családosok és nőtlenek
Sutherland, Va., közel Nortonhoz. — Bányáink kitünő állapotban vannak. A szén 4-8 láb magas. Viz és gáz nincs. A szenet masina vágja. Tiszta és jó háznink vizvezetékkel és villanyanyal vannak ellátva. Nagy kert van minden házhoz. Házi állatok és apró jószágok tartása megengedve.
Irjon erre a czimre még ma:
Wise Coal and Coke Company
Dorchester, Va.

MI EZ?
AZ ÖSSZETARTÁS
A BECSÜLET
A TISZTESSÉG
jelvénye
Az amerikai magyar bányászok jelvénye
Pártoljátok a magyar bányászok bankját
HIMLER STATE BANK
WARFIELD --- KENTUCKY

A FAIRMONT, W. VA.
és vidékén lakó magyar bányászok tudomására adjuk, hogy
Fairmontban, 128 Jackson Street
az Opera House épületében
"OCEAN"
STEAMSHIP AGENCY
cim alatt
HAJÓJEGY és PÉNZKÜLDŐ IRODÁT
nyitottunk.
HA PÉNZT kiván az óhazába küldeni
HA HAJÓJEGYRE lesz szüksége.
HA CSALÁDTAGOT akar Amerikába kihozatni.
HA NYILVÁNOS KÖZJEGYZŐRE lesz szüksége, bizalommal fordulhat irodánkhoz.
R. Hoffman és M. Kellert.

Nehogy elfelejtse Minden nemű egyleti és egyéb nyomtatványokat, bélí jegyeket, meghivókat, levélpapirokat, borítékokat, alapszabály könyveket a legjutányosabb áron készí **Tomkó István** könyvnyomdája, 67 St. Marks Place, NEW YORK, N. Y.

Ma már mindenki arról beszél Perth Amboy és vidékén, hogy
Csipő Lajos
PÉNZKÜLDŐ és HAJÓJEGY IRODÁJÁBAN
UTLEVELET leggyorsabban kaphatni, mert a hazautazó honfitársaink ügyes-bajos dolgát lelkiismeretesei és gyorsan intézzük el. Szakavatottságunk kellő garanczát nyujt barátainknak és ügyfeleinknek, hogy megvédjük őket a szárai földi csapik ellen, hazautazó honfitársainknak pedig kényelmes és gyors utazást biztosittunk.
HAJÓJEGYEKET eladunk az összes vonalakra, a hajóstársulatok eredeti árán. Saját érdekében keressen fel minket vagy irjon felvilágositásért.
PÉNZKÜLDEMÉNYEKET Magyarország megszállott és meg nem szállott területeire teljes felelősség mellett postán vagy sürgönyileg a legrövidebb idő alatt kézbesitjük a czimesttnek s a feladónak beszerezzük az eredeti átvételi ellamervényt.
KÜLFÖLDI PÉNZUTALVÁNYOKAT eladunk akár Koronában, akár Leiben vagy bármely pénznemben a legkedvezőbb napi árfolyamon. Nagyobb összegek küldésénél Wholesale (nagybani eladási) árakat szünitunk.
Hogy a fentiekről meggyőződjék, forduljon teljes bizalommal, személyesen vagy levélileg
Csipő Lajos
Pénzküldő és Hajójegy irodájához
S. S. GOJDICS, Manager
477 State Street, Perth Amboy, N. J.

Sharples, W. Va. és Vidéki Magyarok!
Tudatom, hogy nálam füszer árut, hust, fűszert, czipőt és ruhanemű czikkeket mint bárhol, mert és CARE SZÁMRA HOZATOM AZ ÁRUT. HA VALAKI PÉNZT AKAR KÜLDENI AZ ÓHAZÁBA, UTLEVÉLRE VAGY HAJÓ JEGYRE VAN SZÜKSÉGE, FORDULJUN HOZZÁM BIZALOMMAL. — A BECSÜLETES BÁNYÁSZ STOROSHOZ.
STEVE BELLA
SHARPLES, W. VA.

Converse

ACE-HI

BÁNYÁSZ CSIZMÁK ÉS FELSŐ CIPŐK

AMIKOR vesz egy pár cipőt, jusson eszébe az ACE-HI. Ace-Hi felső cipők nagyon erősek és tartósak. Azok különleges gumiból vannak készítve, különösen vastagok azon részeken, melyek a kopásnak leginkább ki vannak téve.

Ace-Hi vizmentes, — mindig száraz, meleg és kényelmes, a bánya vizétől nem rothad. — Éles szikla nem vágja át a vastag talpat, még ha törött köveken is dolgozik mindig.

ACE-HI gumni csizmák és felső cipők a legolcsóbb lábbelik, amit vehet, mivel azok sokkal tartósabbak. Ne felejtse el a nevét, Ace-Hi.

Van a közelében egy cipő üzlet, melyben kapható Ace-Hi-t. Ha nem találna Ace-Hi-t írjon nekünk érte.

Converse Rubber Shoe Company
Malden, Mass.

Nézze, hogy a nagy "C" a talpon legyen

Az első eredeti magyar regény a bolsheviki Magyarországból, a mely szemtanu tollából került ki

Pár hét mulva megkezdjük lapunk hasábjain

PÁSZTOR ÁRPÁD

a kiváló magyarországi iró lapunk számára irt regényének közlését. A regény cime:

PINTÉR MARI
Amerikába megy

Hívja fel ismerősei és barátai figyelmét a Magyar Bányászlapra. Fizessen elő mindenki lapunkra minél előbb, hogy az elejétől olvashassák azt a regényt, amely a magyar válság legvalságosabb idejét festi le megdöbbentően realisztikus szinekkel és igazsággal.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára Amerikában évi 2 dollár, Európában évi 3 dollár.

Barátainak tesz szolgálatot, ha módot ad nekik arra, hogy lapunk előfizetési utján elolvashassák Pásztor Árpád kitünő regényét.

NE KÜLDJÖN PÉNZT

$4.29

Az árrételenél. Szállítást mi fizetjük. Vágja ki a cimszöt:

Férfiaknak postán küldünk egy párat eme remek U.-S. katonai cipőkből. Nem kell egy centet sem előre fizetni. Épen ünnek való, legkényelmesebb viseletet ad, tartós használatra erősen készültek, hogy tovább is tart, mint más két pár cipő. Vastag, kettős talp, kitünő bőr, vizmentes, száraz és melegen tartja a lábat.

Vásárolja ezt közvetlenül, legalább $3.00 megtakarítással a legnagyobb cipőgyárostól. Vágja ki e hirdetést, irja meg pontos cimét és a nagyságát s küldje be még ma.— Csak addig kapható, míg a készlet tart. A levélhordónak fizet $4.29, egy centtel sem többet.

Bank referenciák: State Street Trust Co., Boston.

Eastern Mail Order House, Stat. A, Box 170, Boston 18, Mass.

Név ..... Cim: ..... Nagyság .....

Testvéreink figyelmébe!

Hogy táborunkat jobban növeljük, utazó képviselőket küldünk ki, hogy olyan telepeken is terjesszék lapunkat, ahol eddig még alig ismerik. Kérjük testvéreinket, hogy segitsenek képviselőinknek lapunk terjesztésében.

Egyelőre az alábbiak voltak szivesek lapunk képviseletét elvállalni:

Torday Pál, (Gary, West Virginia); Roth Oszkár, (Northfork, West Virginia); Csanády Péter, (Williamson, West Virginia); Béres Dániel, Cattletsburg, Ky.); Almássy József, Portage, Pa., Eperjessy és Huszovszky. Johnstown, Pa., Tóth Aladár, Brownsville, Pa., azonkívül Róna Armánd, Orosz Aladár, Teván Endre, Herceg Ernő és Balogh Fábián János vállalatunk állandó alkalmazottai is kiutaznak rövid időre, hogy a szükséges kétezer uj előfizetőt minél előbb megszerezzék.

A felsoroltakon kívül még a következők vállalták el képviseletünket:

Portage, Pa. Almássy József, Johnstown, Pa. Eperjessy és Huszovszky,

Vintondale, Pa. Nagy István, Windber, Pa. Ruttkay Márton, Uniontown, Pa. Semsey Zsigmond,

California, Pa. A. J. Oravszky, Brownsville, Pa. Tóth Aladár s Kovách Béla, aki Pennsylvania egész területére elvállalta a képviseletet.

A fentnevezettek különböző államokban fogják meglátogatni testvéreinket és megbizásuk van előfizetések, hirdetések felvételére és részükre átadott összegek nyugtázására.

Fent nevezettek fel vannak jogositva arra is, hogy a Himler Coal Company részére nekik átadott részvényjegyzéseket, vagy lefizetéseket továbbitsák a bányatársasághoz.

Egyben tudatjuk tesvéreinket, hogy Walter Antal vállalatainkat tovább nem képviseli s igy nem áll jogában sem a lap, sem a bánya nevében pénzt vagy megbizásokat átvenni.

Ladocky Mihály, 310, So. High St. Steubenville, Ohio.

Moritz Mihály, Box 51, Grand River, Ohio.

KOHÁNYIAK FIGYELMÉBE.

A hivatalos lapra a befizetések a tagoktól hiányosan érkeztek be. El lett határozva, hogy hivatalos lapot nem tartunk. hanem minden tag legyen szives az egyleti ügyeinket ismeretető volt hivatalos lapra, azaz a Bányászlapra előfizetni pontosabban, mint a multban tette sok tag.

A lap rendelése ügyében egyenesen a szerkesztőséghez tessék fordulni.

Tisztelettel
Tóth Kálmán, kp. titkár.

1—8.

ÁLLANDÓ MUNKA, NINCS MUNKAZAVAR ÉS NINCS SZTRÁJK

Ezen előnyös helyzet uralkodik Sabraton, Ricard, Burke, Bretz, Masontown és Kingwood, W. Va.-ban. Preson County puhaszén bányáiban több jó magyar szénbányász jó munkára és otthonra találhat. Munkásaink $85.—$200. keresnek kéthetenkint és egész éven át állandóan dolgoznak. A szén 4 láb magas és tiszta. Tonnánkint pick miningért headingben $1.09, roomba 97 centet, machina ladolásért headingbe 76 centet, roomba 70 centet fizetünk. Driftes bányák, nincsen gáz, viz, nyitott lámpa. Összes bányáink a nagyobb magyar telepek közelében W. Va. és Pa. államban vannak. Elsőrendü szállitási közlekedés. Bethlehem Steel Compániát látjuk el szénnel és nem kell rendelésekre várni, hanem állandóan kell dolgozni. Jó házak, villamos világitás, beépitett pincék $5-től $8.50 a lakás havonként. Jöjjön készen munkára, vegye meg vasuti jegyét és küldje podgyászát egyenesen Morgantown, W. Va. és jelentkezzen a Penn Mary iroda, Pleasent St. 1. szám alatt, mindjárt a hid mellett, a B. & O. is a Penna állomás mellett. Bővebb felvilágositásért irjon:

PENN MARY COAL COMPANY
Preston Division, Dept. B,
MORGANTOWN, W. VA.

MIT HOZOTT A HAJÓ??

Megjöttek a hazai kaszák s más szerszámok

Valódi hazai kovácsolt "Gyémánt-acél" kasza, 8½ markos, azaz 32 Inch hossza. Sulya csak 1 font. Kalapálható. Jótállást vállalok minden darabért. Ára	$3.50
Hazai keményfa kaszanyél, kacsokkal	$1.50
Hazai kaszakarika, kulcscsal	$0.50
Hazai kaszakő	$0.50
Hazai kalapálható acél sarló	$1.00
Hazai hegyes korti kapa	$1.25
Hazai hegyes ásó	$1.50

RENDELJEN MOST, MIELŐTT ELFOGY

Utánvéttel nem szállitok. Küldje a pénzt a rendeléssel Money Orderon vagy készpénzben ajánlott levélben.

Ne késsen a rendeléssel!

Amerika legnagyobb magyar áruháza.

EMIL NYITRAY
224 East 19th Street, New York, N. Y.

LEGYEN TÁRSUNK
még 300 bányász

A Magyar Bányászok Bányavállalatának hétszáz részvényese felszólítja a többi magyar bányászt, hogy álljanak közénk, mert szeretnénk még háromszáz részvényest, hogy ezren legyünk a társaságban.

Pénzét legjobb helyre fekteti be,

ha jegyez azonnal a Himler Coal Company részvényeiből, mert ezek a részvények sokkal többet jövedelmeznek, mint a bankban lévő pénz és van a pénz olyan biztos helyen, mintha a bankban lenne.

Most még vehet egy részvényt 120 dollárért, de egy év mulva nem veheti azt meg

A Himler Coal Company teljes alaptőkéje 350 ezer dollár. Ennyit szavazott meg a tavalyi közgyülés, hogy az uj warfieldi bányát megnyissuk és felszereljük.

Ebből kétszázhatvanezer dollár be van fizetve s kilenevenezer dollár ára részvényt most bocsájtottunk ki jegyzésre. Az szeretnénk, ha ezt a 90 ezer dollár ára részvény legalább háromszáz magyar bányász kezébe kerülne, mert részvényeseink fognak a bányában dolgozni.

Warfieldi bányánk ezernyolcszáz aker szénterületet nyit meg, amelyben mindenütt négy, de néhol öt sor szén van.

Mi az első széneret nyitjuk most meg, amely öt és fél láb magas, tiszta szén, s amelynek a teteje olyan, mint az acél.

A warfieldi bányában már dolgozunk vagy hat hónapja, s a main entry már 500 suknyira van behajtva. Jöjjön el és nézze meg ezt a bányát, amelynél jobb nagyon kevés van ebben az országban.

A bánya kétezer tonna (negyven vasuti kocsi) napi termelésre szerelődik fel; s a társaság nyolcvanezer dolláros hatalmas acéltiplije a legtökéletesebben válogatott szenet fogja piacra adni, ugy, hogy munka mindig lesz e bányában.

Kitünő minőségü szenünk alkalmas kazánok fütésére, de alkalmas festékgyártásra is, s mert a bányászata olcsó, a szén minősége pedig elsőrangu, a bánya felszerelése szintén kitünő lesz, ez a társaság mindig legyőzi a piacért való versenyben a többi társaságot.

Mikor a Himler Coal Company megalakult, százötvenen voltunk és a kis himleri bányát vettük üzembe. Ott sikerült a munkánk, s ma már hétszázan vagyunk és hatalmas bányát csináltunk Warfielden.

Ha ezren leszünk, nem lesz nálunk erősebb ipari vállalkozás a világon, mert nekünk mindig lesz munkás elegendő, akik jóakarattal dolgoznak majd, mert a saját vállalatuknál lesznek alkalmazva.

Munkásainknak olyan fizetést adunk, mint a bányász-szervezet, a szenet mérni fogjuk s a társaságot munkásokból álló tizenegy tagu igazgatóság vezeti.

Részvényes munkásaink a haszon egy részéből a munkadijon felül bónuszt kapnak s ez a bónusz az ajaxi, gyöngén jövedelmező bányánál is több volt mindig napi 1 dollár 25 centnél.

Vegyen azonnal a mi részvényeinkből legalább két-három darabot, s pénzbefektetése jobb lesz, mintha a pénze a bankban lenne elhelyezve.

Részvényeinket darabonként 120 dollárjával adjuk s értékük háromnegyedrészéig a vidék bármely angol bankja is szivesen ad rájuk mindig kölcsönt. Adnak-e a házra vagy más ingatlanra nagyobb kölcsönt valahol, mint az érték háromnegyed részét?

Régi részvényeseink a részvények darabját 110 dollárért kapják, olyanok tehát, akiknek van most Himler Coal Co. részvényük, csak 110 dollárt küldjenek be a részvények darabjáért.

Részletfizetésre is adunk el részvényt, de az esetben a teljes vételár felét a jegyzéssel együtt kell lefizetni, a másik felét pedig három hónap alatt.

Azért kérünk ilyen nagy összegü részleteket, mert a pénzre most szükségünk lesz a warfieldi bányánk beruházásánál.

Vegyen részvényt s jöjjön majd közénk lakni és dolgozni, mert nincs Amerikában olyan elégedett és boldog magyar telep, mint amilyen a mi telepünk lesz. Gondolja csak el. Ezer magyar iparvállalata és telepe.

Küldje be azonnal jegyzését, mert ez a kilencvenezer dollár ára részvény gyorsan le lesz jegyezve. Nem az a célunk, hogy egy ember sok részvényt vegyen, hanem hogy minél többen vegyenek egy pár részvényt s minél többen legyünk vállalatunkhoz.

Jegyzéseivel együtt tessék a pénzt is beküldeni erre a cimre:

HIMLER COAL CO.
WARFIELD, KENTUCKY

VASUTI ÁLLOMÁS KERMIT, W. VA.

A HIMLER COAL COMPANY IGAZGATÓSÁGA:

Bakó János, Demjén Ferenc, Fekete János, Hanczinger Lajos, Himler Márton, Károlyi János, Kish Ferenc, Láng Jenő, Luky László, Róka Frigyes, Varga Mihály.

Himler Márton, elnök.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP
(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)
75 East 10th Street, New York
Telephone: Stuyvesant 962

Az egyesült magyar bányászlap az Egyesült Államokban

Szerkesztő
HIMLER MÁRTON

Előfizetési ár:
Egyesült Államokban 1 évre $2.00
Magyarországba $3.00

Megjelenik minden csütörtökön

The Only Hungarian Miners Journal in the United States

Editor
MARTIN HIMLER

Subscription Rates:
In the United States $2.00
In Hungary $3.00

Published Every Thursday

Published by MARTIN HIMLER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.

The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Munka, tisztesség, tanulás és összetartás! Ez legyen a jelszavunk, mert ez segít bennünket előre a boldogulás felé.

Work, honesty, education and cooperation! This should be our motto, for this helps us toward our success.

Egyenes beszéd.

MÉG EGYSZER A VERHOVAYAK LAPJA.

A Verhovayak Lapjának a szerkesztője bucsuzik a laptól, amelyet három éven keresztül olyan igen kevés sikerrel szerkesztett, és szerkesztett, és a bucsuszámban még egy utolsót sóhajt a Verhovayak hetilapja után.

Ez a cikke épen olyan érthetetlen, mint az egész három éves működése, és épen annyira elárulja, hogy nem volt alkalmas szerkesztője az egylet lapjának, mint azok az irások, amelyeket részben maga írt, részben másokkal iratott, amig szerkesztője volt.

Mindenkifölött és előtt tiszteletteli emlékezetjük a szerkesztő urat, csakugy mint az egylet több hi tisztviselőit, hogy a Verhovay Segélyegylet legfelső fóruma az egylet nagygyűlése.

Meglehetős ízlésteleng tehát, közvetlen a nagygyűlés után, annak határozatát birálat alá venni, azt helyteleniteni, és afölött olyan nagy mértékben pálcát törni.

Vagy elfogadjuk ténynek, hogy a nagygyűlésen megjelent delegátusok a tagok többségének akaratát érvényesítik, a akkor tessél ezt az akaratot a legnagyobb tiszteletteil venni tudomásul, ahogy tetszik az, akár nem; vagy nem hisszük, hogy a delegátusok a tagok többségének az akaratát fejezik ki, s akkor ne tartsunk soha semmiféle konvenciót.

Az egylet tisztviselőinek és alkalmazottjainak a kötelessége elsősorban és legfőbbképen, hogy a nagygyűlés határozatát vegyék tudmásul és ne igyekezzenek azzal semmiképen szembeszállni.

A szerkesztő bus sóhajtozásai közben ujra csak megirja őszintén, hogy miért akartak bizonyos körök mindenáron hetilapot, mikor ezeket mondja:

"A hetilappal elérték volna a Verhovayak, hogy övék lett volna az irányító, a vezérszerep az amerikai magyar közéletben. Ezt a vezérszerepet dobta el magától a Verhovay Segélyegylet, mikor a konvenció elvetette a hetilap tervét."

Meg kellene értenie a szerkesztő urnak is, meg mindazoknak, akik mindenképen hetilapot akarnak, hogy épen ezért nem akar hetilapot a Verhovay Segélyegylet tagjainak nagy többsége. Hogy épen ez ijeszti el az embereket a hetilap tervétől a legjobban.

A Verhovay Segélyegyletnek semmiféle szüksége sincs arra, hogy irányító, vagy vezérszerepe legyen az amerikai magyar közéletben. Nincs szüksége az egyletnek semmiképen arra, hogy a mi züllött közéletünk folytonos civódásaiban, vezérszerepet vigyen, vagy arra, amire a cikk irós szintén hivatkozik a Tarcay beszédjével kapcsolatban: hogy sajtót adjon az amerikai magyarságnak.

Bocsásson meg nekünk a távozó szerkesztő ur és a hetilap többi tőrhetetlen hive, de bizony a Verhovay Segélyegylet tagjai igenis épen kerülni akarják azt a szerepet, amibe szeretnék belevinni, s meg akarnak elégedni azzal, hogy az egyletet teszik nagygyá, s az egyleti élettel foglalkoznak.

Céltudatos rosszhiszeműséggel irt a szerkesztő ur azokról az ujságirókról is, akik hozzászóltak a hetilap kérdéséhez — a delegátusok kérésére.

Azt irja a cikkben, vagy azt helyezi a sorok közé, hogy ezek az emberek érdekből beszélték le a delegátusokat a hetilap kiadásáról, vagyis a saját érdekeikben beszéltek, nem az egyletében.

Egyszer már volt alkalmunk a szerkesztő urat kitanitani, (épen mikor a lapot kéthetenként kezdték kiadni), hogy se nem való, se nem egész tisztességes dolog, hogy aki vele egy véleményen nincs, azokat rosszhiszeműséggel vádolja meg mindjárt.

Nagy önhittség, meglehetős nagyképüség, és nagy adag rossz akarat szükséges hozzá, hogy valaki azt higyje magáról, hogy igazsága csak neki lehet, és hogy aki vele egy véleményen nincs, az csak piszkos önérdekből lehet a másik véleményen.

Vajjon ha a szerkesztő ur véletlenül lapkiadó lenne, (de hiszen a tanácsot adó ujságirók legnagyobb része nem is lapkiadó), akkor ő tisztességtelenül, önérdekeit előre helyezve adna rossz tanácsot jobb meggyőződése ellenére, ha ilyesmiről megkérdezék a véleményét?

Ha ő igy tenne, akkor feltehető a többi ujságiróról is, hogy nem őszinte és jóakaratu felvilágosítást adtak a nagygyűlésen. Mert mindenki saját maga után itélheti meg az embereket.

De ha ő nem igy tenne, ha tisztességesen megmondaná őszintén, hogy mi a dologban a véleménye, akkor legalább is illetlenség, de egész biztosan sokkal rosszabb ennyi jóhiszeműséget másoknál kétségbe vonni.

Lám, azok, akik a hetilap ellen voltak, egy percre sem vontak kétségbe azoknak a jóhiszeműségét, akik annyira küzdöttek a hetilapért.

Mondhatták volna a hetilap ellenzői is, hogy a hetilap barátai nem az egylet érdekeit nézik, hanem önmagukét, hogy nem a Verhovay Egylet akarják az amerikai magyarság élére állitani, hanem a saját becses személyüket, s egyiknek sem jutott eszébe ilyent mondani vagy irni.

Azért nem, mert mindannyian tisztességes emberek, akik másokat is tisztességes embereknek tartanak, és nem hiszik senkiről, hogy a saját érdekeiket előbbre valónak tartják még közköltségen se, mint a közérdeket; ha az illetőknek más is valamiről a véleményük.

A Verhovayak Lapjának a szerkesztője nem tudja elképzelni semmiképen, hogy azok is lehetnek becsületes emberek, azok is adhatnak becsületes tanácsot, akik nem egy véleményen vannak véletlenül vele.

Csak a szerkesztő ur és a hetilap hivei lehetnek csalhatatlanok, önzetlenek és tiszteségesek?

Furcsa gondolkozása van a szerkesztő urnak!

A magyar lelkészek egyesülete.

A magyar lelkészek egyesületét nagyon vegyes érzelmekkel fogadta Amerika magyarsága.

A legtöbb magyar ujság elállegezte a lelkészeknek azt a köteles bizalmát, amelyet a kétségtelenül jóakaratu igyekvés megérdemel, de — valljuk be őszintén — senki nem ájult el a boldogságtól, hogy egygyel több magyar testülettünk van az országban.

A magyarországi lelkészek egyesülete ellen az a kifogás hangzott el legelőbbnek, hogy kibesíti a helyzetet a lelkészek közöt, mert az egyesület neve is magában foglalja, hogy csak a **magyarországi** tehát otthon végzett lelkészeknek a csoportja az alakulás.

Ez a megkülönböztetés helyesnek nem is mondható semmiképen, mert az amerikai magyarságra nézve igazán mindegy, egy lelkész hol végezte iskoláit, — valamennyi a maga csoportjának a vezetésére van hivatva.

És ha az otthon végzett lelkészek közöttük is lehetnek esetleg valamelyest az elhagyott hazához, viszont az itt felszentelt papok Amerikában vannak közelebb a a magyaroknak mindkét harával szorosabba kell a kapcsot kovácsolni.

Azt a határozatot is nagyon vegyes érzelmekkel fogadta Amerika magyarsága, hogy a lelkészek bank alapitását -határozták el maguk között.

Bár mi a magyar részéről egy pillanatra sem vonjuk kétségbe, hogy a lelkészek nagy többségét tisztán jóakarat és önzetlenség vezeti, az amerikai magyarság egy jó nagy része nem igy gondolkozik a lelkészek bankja felől.

Sokan nem tudják sem elfelejteni, sem megbocsájtani azokat a meglehetős nagy összegre nő commisszióikat, (ügynöki jutalékokat) amelyeket a lelkészek egy része annakidején a Transatlantictól kapott; s az a tény, hogy akor a lelkészek annak a banknak fizetett ágensei voltak, egy cseppet sem használt a lelkészi kar becsületének.

A bankalapitásban ezek az emberek nem akarnak egyebet látni, mint az akkori üzlet után való ujabb törekvéseket, és igazán nem vehetik a lelkész urak rossznének, ha őket nem szivesen látják a hiveik ilyenfajta üzletekben.

Hogy a lelkészek egyesületét nem fogadták azzal a kitörő örömmel, amit más körülmények közt várhatunk volna, annak a főoka talán a lelkész urak lokális munkájának kis eredményében keresendő.

Amerika magyar egyházainak közelről sincs annyi tagja, mint amennyinek lenni kellene, s például a new yorki egyetlen katholikus magyar egyháznak ötszáz tagja sincsen. Pedig New Yorkban bizonyára van huszontötezer katholikus vallásu magyar ember. S a többi magyarlakta telepen szem különb a helyzet.

A mi szerény véleményünk szerint a lelkész uraknak szintén inkább arra kellene törekedniök, hogy helyi működéseikben érjenek el eredményeket, részint mert első sorban az a kötelességük, részint mert azt könnyebben és biztosabban elérheik.

Az amerikai magyarságnak állandóan fájó kérdése a tömörülés, valószinüleg azért, mert a vezetők egy része tulzott ambicióval mindig egész Amerika magyarságát egy táborba akarja tömöriteni.

Minél előbb belátjuk, hogy a teljes központositás lehetetlen, hogy a helyi csoportalások gyorsabban és biztosabban eredményre vezetnek, annál gyorsabban erősödünk minden téren, annál biztosabban elérjük azokat a célokat, amelyek után eddig ugy futottunk csak, mint a szivárvány után a gyerek.

Ha a lelkész urak mindannyia elhatározná, hogy a saját telepén igyekszik arra a hazafias munkára, amit most az egyesületük tüzöt ki céllul az egész országra kiterjedően, akkor biztosan sikerülne az a törekvésük, amiben a sikere igy legalább is kétséges.

Mi sem akadályozná a lelkész urakat abban, hogy a saját hiveik és telepeik többi magyarja közt magyar hazafias munkát fejtenének ki és bizony közvetlenebbül szolgálhatja mindenki azt az embert, akivel közvetlenül érintkezik, mint Amerika nem tudom én hányadik államában élő honfitársát.

Ha bankot akarnak csinálni a lelkészek a magyar emberek érdekében, egy bank alapitásával nem fognak sokra menni, mert igazán csak akkor szolgálhatja a bank az üzletfeleit, ha közel van hozzá.

Semmi sem akadályozná a lelkész urakat abban, hogy saját településükben legyenek rajta helyi bankok alapitásán, az otthoni hitelszövetkezetek mintájára, s ugyancsak rajta lehetnének, hogy fogyasztási szövetkezeteket is segitsenek létesiteni.

Ez a munka könnyü lenne, biztosan sikerülne, s mindezt nehéz előre megjósolni a most megalakult lelkészek egyesületének központositandó munkájáról.

Nem szándékunk, hogy a jóakaratu egyesülés és az egyesülés által kitüzött munka elé egy rögöt is gördituünk akadályul, de emlékezteni akarjuk a lelkész urakat arra a régi közmondásra, hogy a jótékonyság otthon kezdődjék.

A lelkész urak mindegyike találhatna és találhat éppen elég munkát a saját telepén, s mielőtt az egész amerikai magyarság egységes vezetését át igyekznének venni, jó lett volna otthon terjeszkedni ki a munkával és a magyarság szolgálatával.

Ha a saját helyi hatásköriben eredményesebb munkát fejtettek volna ki, (és ki meri tagadni, hogy azt megtehetnék) akkor most nem fogadnák olyan vegyes érzelmekkel a lelkészegyesület hirét, hanem ugy, ahogy azt fogadni kellene más viszonyok közt — osztatlan örömmel minden oldalon.

A MAGY. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR LEVELE A MAGYAR BÁNYÁSZLAPHOZ

Az alább közölt levél válasz egy miáltalunk intézett levélre, melyet egy bányásztestvér érdekében irtunk.

Magyar Bányászlap, New York, N. Y.

Értesitjük önöket, hogy betéteik felől teljesen nyugodtak lehetnek, azok teljes összegükben megvannak és 3 százalékot kamatoznak.

Aláirva

Postatakarékpénztár
Takarék üzletilevelezés.

TARTSA PÉNZÉT BIZTONSÁGBAN

Ha a pénzét otthon tartja vagy magánál hordozza, ki van téve a lopásnak és még talán le is ütik érte. — Amerikai szokás szerint pénzét helyezze el a legmegbizhatóbb bankba.

Bankunk nem csámit a szolgálatért, melyet a betevőinek csakösöl

Több mint 50 éve a Mellon National Bank sok ezer személyeknek, cégeknek és vállalatoknak a bizalmát birja.

A pénzét tarthatja nálunk. Mi felelősséget vállalunk érte.

Pénzét továbbiakban is megbizhatóan az összes külföldi Államokba.

Mellon National Bank
Smithfield Street,
Fifth & Oliver Avenues,
PITTSBURGH, PA.

FABRE LINE
Jas. W. Elwell, General Agents.
17 State St., New York, N. Y.
Szép, kényelmes hajók Triest felé

JUNIUS 29-ÉN
S. S. CANADA
Harmadosztályu jegy Trieszting $86 és $5 hadiadó

JULIUS 1-ÉN
S. S. PROVIDENCE

JULIUS 10-ÉN
S. S. ROMA
Harmadosztályu jegy Trieszting $86.— és $5.— hadiadó

Jegyért forduljon bármely meghatalmazott ügynökhöz.
Csakis olasz tiszt szükséges czélhoz a hajókhoz.

PÁZMÁNY JÓZSEF
egyedüli magyar órás, ékszerész és látszerész
1424 SO. BROADWAY,
ST. LOUIS, Mo.
Mindenféle javitást olcsó áron elvállal. Mindennemü ékszert hazai minta szerint elkészit. Kéri a magyarok pártfogását.

ASSZONYOK
MOSÁS SZAPPAN ÉS MOSÓDESZKA NÉLKÜL
a legjobb és hirneves ha meghozatja
7 CSODA MOSÓPORT
Suroláshoz is a legjobb.
Kis doboz .....25 cent
Nagy doboz .....50 cent
Kimélje erejét, kendőjen mielőbb,
10 CT. POSTAKÖLTSÉG.
SEVEN WONDER MFG. CO.
419 SMITH STREET,
PERTH AMBOY, N. J.

Vese- és Májbetegséget
SANTAL CAPSULES MIDY
24 óra alatt gyógyit. Minden kapszulán a MIDY név látszon, hogy a valódit kapja. Vigyázzon!

Johnstown és környékén lakó magyar bányászok!
EPERJESSY & HUSZOVSZKY
Közjegyzői iroda.
MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY IRODÁJA.
Állami felügyelet alatt.
213 BROAD STREET,
JOHNSTOWN, PA.
Hajójegy Pénzküldés

Arthur I. Zeiger
MAGYAR ÜGYVÉD
442 FOURTH AVENUE,
Pittsburgh, Pa.

Ha pénzt akar keresni
olvassa a következőket:
A fizető könyvekből lemásolt tiz bányász utolsó két heti pedája volt

a Central Pocahontas Coal Co.
CAPLES, W. VA. (Welch mellett)

Mat. Brazusky 177.10, Joe Carvonich 170.70, Enok Longó 175.70, J. B. Pool 149.50. A. Jenovis 169.00, Frank Becsly 142.00, Georga Papp 131.40, John Szabó 132.70, Sam Sarcy 139.30, Alex Bushman 136.10, Joe Farkas 178.50.

EZEK A KERESETEK MINDENT MEGMAGYARAZNAK, TÖBBET MONDANI NEM KELL.

A bányáinkban a szén 5 és 6 láb magas, jó tetővel. Házaink 3-tól 10 szobásig. Van a plézen két magyar restaurant, most építik a mozit és pool roomot. Van két iskola és a mi a fő a szuperunk, Mr. Mullen és a bósz Mr. N. G. Schuster igen szeretik a magyarokat. Caples, W. Va. a bánya székhelye, a magyaroktól sokat látogatott Welch, W. Va. várostól két mértföldnyire van a igy könnyen vásárolhat városban, ha ugy tetszik. — Welchből automobiljon 25 centért visszük az embert Caplesba.

Irjon magyarul vagy jöjjön személyesen és keresse meg a bánya magyar bászát, ki a magyaroknak mindenféle előnyt kiszközöl.

Cime:
FRANK HATAJÁK
c/o Central Pocahontas Company
Capels, W. Va.
Vasuti ticketet Welch, W. Va. váltson.

Uniontown és Vidékén a Magyar Bányász Otthon megbizottja
A FAYETTE TITLE TRUST CO.
MAGYAR OSZTÁLYA
Manager: Mr. SEMSEY
PÉNZKÜLDÉS A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
HAJÓJEGY MINDEN VONALRA.

Most, mikor oly égető szüksége van családjának otthon segitségre és az illtlévőknek jó tanácsra, ne kisérletezzen ismeretlen bankárral, de forduljon bizalommal
ROTH JÓZSEF és FIA Bankházához,
McKEESPORTON, PA.,
mely bank 35 év óta szolgálja a magyarság érdekeit.
Pénzt a legolcsóbb napi árfolyam mellett küld, felelősség mellett gyorsan, pontosan és biztosan ugy családjának, mint postatakarék vagy más bazai bankba betéti gyanánt.
Checket küldhet általunk haza, melyet bármely bank beváltt.
A hazautazók New Yorkban a Magyar Bányász Otthonban várnak a hajójuk indulásig.

Bankunk a legnagyobb ezen a vidéken.
Évek óta birjuk a magyarok bizalmát.
Ne küldje pénzét idegen, ismeretlen bankokba, hanem jöjjön hozzánk a vidék legszilárdabb nemzeti bankjához, ahol a legjobb kiszolgálásban részesitik.
FIRST NATIONAL BANK,
ALEX BISHOP, pénztárnok.
WILLIAMSON, W. VA.

MAZSOLASZŐLŐ
Legjobb és legédesebb importált görög mazsola szőlő 22 cent fontja. Egy
50 FONTOS LÁDA $11.00
Viszontelárusitóknak árengedmény.
BALKAN IMPORTING CO.
51 CHERRY STREET, NEW YORK, N. Y.

Utazás a nagy temetőben.

Magyarországba való érkezésem harmadik napján irodát nyitottam Budapesten.

Rajtam kívül három dolgozok, hogy az általam átvitt leveleket továbbítsuk, s a rámbízott pénzeket szétküldjük. Minden levélhez egy másik levelet írtunk, hogy a választ is elhozom szívesen.

Mikor megtudtam, hogy Magyarországnak nincsen Erdélyhez és Szlovenskoval, valamint Jugoszláviával posta-összeköttetése, gondolatomon kellett, hogy az odacsozzt levelek is eljussanak rendeltetési helyükre.

Erdélyhe szóló leveleinket egy vasuti főellenőr csempészte át Temesvárra, s ott adta fel azokat ajánlva. Hogy megérkeztek-e a levelek a címzettekhez, azt nem tudam meg máig sem.

A főellenőr urnak ezért a szolgálatért csekély tízezer koronát kellett fizetnem s ötezer koronát kellett ellen, ahi a Felsómagyarországra cimzet leveleim Losoncra vitte feladás végett. Ezekről a levelekről sem tudtam meg semmit. Csak azt, hogy Losoncon postára lett valamennyi adva.

Azt hittem, hogy pár napi munka után elbocsájtham irodám személyzetét, de nagyon csalatkoztam.

A budapesti lapok neszét vettek a munkámnak, egyik újságíró a másik után kereste fel irodámat, s egy szép napon arra ébredtem, hogy egész Budapest tud az iroda létezéséről.

A magyar lapok kolléglális szerkesztői írtak rólam és az irodámról s igazán meg nem érdemelt módon emlékeztek meg otthoni munkámról.

Ennek hatása alatt aztán bizalmájró helyllyé vált az iroda és szomlóogy elküldeni nem lehetett senkit, de nagyobb személyzetről kellett gondoskodnom.

Három-négyezren kerestek fel bennünket naponta, harminc napon keresztül, s a levelek özöne érkezett állandóan az irodába.

Csak akkor láttam igazán, hogy milyen végtelenül szegény, milyen borzasztóan nyomorult az otthoni magyarok helyzete, hogy milyen kietlen temető lett Magyarország.

Méltóságos urak, főbirák, kanonatisztek, gyárigazgatók, üzletemberek, magas állású hivatalnokok, üldözött diákok, munkások minden rendű és rangú asszonyok szinű állták sorban, amig minden-kiket beszélhettem napról-napra.

Mind szegény, mind rongyos, mind nyomorult volt és mindnek az egyetlen reménysége Amerikán vagy amerikai rokonon feküdt akkoriban.

Ki a hozzátartozóját kereste, ki beutazási engedély kieszközlését, ki hajójegyet, ki meg csak egy darab kenyeret kért, — leírhatatlanul borzasztó volt a sokezer szerencsétlen magyar testvér könyörgő kérése.

A nyomorúságnak és a szerencsétlenségnek olyan tengerébe nézhettem bele a megjelent ezrek lelkén és rongyokba burkolt testén keresztül, amilyenről nem tudhat magának fogalmat alkotni, a ki azt nem látta.

Soknak a kívánsága teljesíthető volt, soknak, nagyon soknak a kérését nem teljesíthettem azóta sem, mert messze tulhalad az minden emberi erőt..

Akinek nem kérni valója volt, az eladni kinált valamit, s patentoktól kezdve, bányát, ékszert, gyémántot, aranyat, regényt, ruhát, inget, butort, birtokot, mindent-mindent kináltak nálam eladásra az utolsó szalmaszál után kapdosó éhes honfitársak.

És nem akart szünni az emberáradat heteken keresztül. Egyik lap a másik után irt rólunk, egyik ember szájáról a másikra ment az amerikai magyar bányászok irodájának a hire, ahol szívesen segítenek azon, akin segíteni tudnak: lassan már a folyósón is álltak az emberek, nem fértek be a hatalmas irodába.

Amérikai magyarok is jártak nálam. Százszámra veszteglettek Budapesten a Hajduságra meg Szabolcsba igyekvő magyarok, akiknek hetekig Budapesten kellett várniok, amig az oláh a vidékükről kitakarodott.

Holdeni meg ashlandi bányászok is voltak köztük s azt hiszem ők is úgy örültek a viszontláthatnak, mint jómagam. Az ujságokban látták, hogy valami nagy irodájuk van ott a magyar bányászoknak, feljöttek hát megnézni bennünket egyréhányszor.

De vidékről is sokan jártak nálunk. A lapokban olvastak rólunk, s akinek Amerikában elintézni való dolga volt, az mind bejött akkor Budapestre.

Leginkább meg nem érkezett pénzküldemények felkutatásával biztak meg, s azokat a megbízóikat hazatértem óta sikerült már mind elintéznünk.

Levelet irtam az első napokban minden otthoni előfizetőnek, s megkérdeztem, hogy érdemes volt-e hazasietni.

Két előfizető írta, hogy szívesen van otthon, a többi mind itt szeretett volna lenni megint ebben az országban. Nagyon megháták már akkor, hogy nem hittek itt az ujságoknak.

Ők is, meg Magyarország lakosságának háromnegyedrésze ki akarnak jönni, mihelyt lehet.

Nem tudom azt leírni, nem lehet szóval kifejezni, amilyen nagyon vágynak ide az emberek, a jólakás, a kenyér, a hus házájába, a szegény, kifosztott Magyarországból, az éhség, a rongyosság, a nélkülözés, a gyülölködés árva országából.

Ezren meg ezren könyörögtek, hogy évekig ingyen dolgoznak, csak segítené ki őket valaki Amerikába, mert akkoriban magyar pénzben százezer korona körül volt az utazás költsége és én istenem, de sok embernek nincs otthon százezer koronája.

Nem tulzok, ha azt állitom, hogy ezer meg ezer ember vágná le az egyik kezét, ha ebbe az országba kijuthana, különösen azok, akiknek a többi nyomorúságon kivül, még politikai üldözésben is jut részük.

A leirhatatlan és elképzelhetetlen nyomor ezer történetét hallgattam végig harminc nap alatt az irodámban, a kétségbeesés borzasztó érvénye fölött járó emberek ezreit próbálgattam valahogyan vigasztalni, de hát Amerika minden magyarjának összesen nincs annyi ereje, amennyi eloszlathatná csak azt a szükséget, amely az én irodámban jelentkezett.

Pedig hát ott összesen is nem járt több vagy harmincezer szegény, szerencsétlen, testvérünknél. Hát a többi száz meg százezer, a többi milliók?

Jaj annak, akinek megadatott, hogy ezt a nyomorúságot, ezt a kétségbeejtő nagy nincstelenséget végignézze, mert az elveszti a nyugodt álmát mindörökre.

Igazán megkönnyebbülve lélegzettem föl, amikor elutazásom előt az irodát végre kénytelenek voltunk bezárni, de még azután is nap-nap után százszámra jöttek fel, — nem hittek, hogy az amerikai ember elutazott.

Hatalmas kosárba volt már akkor rakva az Amerikába szóló levéltömeg, amelyek kihozatalára külön engedélyt adtak a postahatóságnál.

Szabály szerint nem lehet magánosoknak leveleket szállítani, de a magyar posta igazgatói belátással voltak a reményvesztett emberek ezreinek utolsó kis reményszikrájára és szívesen engedték meg nekem, hogy a leveleket magammal hozzam. Még igazolványt is adtak róla, hogy megfizettem a sok ezer levél után az egy-egy koronа postaköltséget.

Igen előzékenyen még azt is elintézte a postaigazgatóság, hogy a levelek cenzurázását és vámolását Budapesten intézte a vámhatság és igy a lepecsételt kosaram a határon sem tartoltak fel.

Hogy a magammal hozott levélből mennyi könyörgés és mennyi kérés teljesült, azt nem tudom, de ha az ezredrésze a levelekben foglalt könyörgésnek meghallgatásra talált, akkor nem sajnálom, hogy Budapesten irodám volt.

Néhány száz levél, sajnos, most is itt van a Bányászlap irodájában, mert a legnagyobb igyekezetünk mellett sem találjuk a czimzettet. És napról-napra halasztgatjuk, hogy a feladót értesitsük a sikertelenségről, napról-napra még egy utolsó kisérletet teszünk minden levél kézbesitésére, mert olyan nehéz valami reménykedő éhes, szerencsétlen magyar testvérnek a kezeiből az utolsó szalmaszálat is kivennünk...

—o—

ADAKOZÁS A SZIBÉRIAI RABMAGYAROK RÉSZÉRE

A dantei gyüjtés.

A dantei magyarság más 1914-tól 1917-ig gyüjtött az özvegyek és árvák javára, melynek egy része el is lett küldve a rendeltetési helyére, de még idáig megmaradt $233.38. És junius 21-én tartott népgyülés ugy határozott, hogy ezen összeg is a szibériai hadifoglyok javára legyen elküldve. És szintén ez év junius havában Domokos József és Szerencsés János gyüjtést inditott a foglyok javára, melyre össze lett szedve $119.50. És ezen összeg összesen kitesz $352.88, mely összeg be lett küldve az American Committee for Hungarian Sufferers czimére New Yorkba.

S egyben azon összeg, mely 1914-tól 1917-ig gyüjtetett össze az elhelyezésével a dantei magyarság eleget vélt tenni az elszámolásával.

A szibériai hadifoglyok hazaszállitása költségére adakoztak a következők:

Domokos József és Szerencsés János gyüjtése. Dante, Va. 1920. junius havában.

Domokos József, Szerencsés János, Liktor Boldizsár, Sebestén József, Magyar András, Kertész István, Domokos József, Szecskó János, Béres Dániel 5-5 dollár.

Lutián András, Bertalan Imre, Papp György, Yoo Lajos, Bodor József, Vadász Mihály, Hoffman Ferenc, Szucsik András, Fazekas István, Kszel Károly, Dudás János, Molnár József, Máté Ferenc, ifj. Hantó Sándor, Bence István, Csuzi József, Hajnal László 2-2 dollár.

Dobos József, Jankó Gábor, Papp Gábor, Vaszelovszki Pál, Rendes József, Gyarmath Bálint, Zoller János, Gyomorei Márton, Rajta György, Tóth Ferencz, Koszti István, Nagy Mihály, Kristóf Ferenc, Dombi Ferenc, Németh Ferenc, Bocsi István, Kovács András, Kovács Rozi, Drabcsik András, Dudás György, Vadászi Sámuel, Sári Mihály, Papp László, Pete István, Szabó József, Papp Endre, Gasparovits György, Miklós László, Czibik János, Parti József, Csornák László, Tompa János, Hudak István, Csaba János, Molnár András 1-1 dollár.

Liliom István, Manner Miklós, Uj Máté, Marcsik László, Arthur Sexton, Gazsi Mihály, Kiss József 50-50 cent.

Összesen $119.50.

Nanty Gloi gyüjtés:

Szabó Károly $5, Kacsákh István $2, Szabó Lajos $2.50, Veres András $5, Nagy Ferenc $5, Dobis Károly $2, Kovács Ferenc $1, Kascsák Ferenc $1, Veres János $1, Szőr István $1, Olasz István 50c., Nagy László $1, Koscsak András $2, Molnár András $1, Szabanya Vince $1, Somogyi Pál $1, Szabó Ferenc $1, Szluka Ferenc 50c., Palancsor Jo. $1, Bordán Károly $1, Sharak Dániel $5, Siv'inger István $1. Összesen 42 dollár 50 cent.

A gyüjtést át fogjuk utalni az illetékes egyéneknek.

—o—

MEZŐGAZDASÁG ÉS AZ ISKOLA

Az Egyesült Államok közoktatási miniszteriuma jelenti, hogy a mezőgazdaságban foglalkoztott gyermekek teljesen elhanyagolják az iskolát, mert részben teljesen kimaradnak, részben hamarább otthagyják az iskolát, még mielőtt tanulmányaikat befejezték volna és nagy része a rendes iskolalátogatóknak is hetenként egy napot mulaszt.

Kofferek és kézi táskák Juliusi kiárusitása!

Nagy kiárusitás
A Pittsburgh és vidékén lakó magyarság évek óta várják KAUFMAN Kofferjainak juliusi kiárusitását. Ha akár kofferra vagy táskára van szüksége, ne szalassza el ezen kedvező alkalmat, mert pénzt takarit meg. Kaufman üzletében az ország legjobb gyártmányu kofferjait és kézitáskáit veheti meg.

Kaufman kofferjeivel biztonságban utazhatik

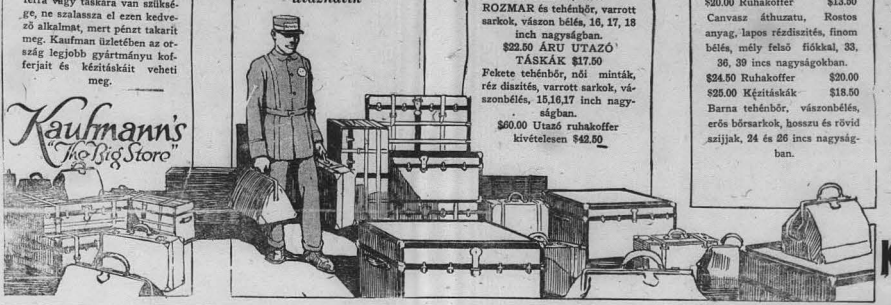

Utazó táskák különlegessége.
$12.50 ÁRU UTAZÓ TÁSKÁK $10.50.
ROZMAR és tehénbőr, varrott sarkok, vászon bélés, 16, 17, 18 inch nagyságban.
$22.50 ÁRU UTAZÓ TÁSKÁK $17.50
Fekete tehénbőr, női minták, réz diszités, varrott sarkok, vászonbélés, 15,16,17 inch nagyságban.
$60.00 Utazó ruhakoffer kivételesen $42.50

Kofferek és kézi táskák
$20.00 Ruhakoffer $13.50
Canvasz áthuzatu, Rostos anyag, lapos rézdiszités, finom bélés, mély felső fiókkal, 33, 36, 39 incs nagyságokban.
$24.50 Ruhakoffer $20.00
$25.00 Kézitáskák $18.50
Barna tehénbőr, vászonbélés, erős bőrsarkok, hosszu és rövid szijjak, 24 és 26 incs nagyságban.

Mielőtt vásárol, mindig Kaufman magyar osztályát látogassa meg és kérje magyar tolmácsunkat. A magyar osztály a Basementben az 5-ik Avei oldal bejáratánál jobbra található.

KAUFMANNS
"THE BIG STORE"
5TH AVE. OPPOSITE S. DIAMOND STS.
PITTSBURGH, PA.

Konzulátusi kerestetés.

Az alább felsorolt személyek szivesked jenek cimüket a kir. svéd főkonzulátus magyar osztályával közölni. 6 Beekman Street, Room 210, New York City.

Buck, szül. Gulyás Mária. Andrekovics János, Békésszarvas, Klein Fülöp, (Lakatos), Szigeti József, Vácz, Fischer Antal, Pápa, Martin Miklós, Zsombolya, Dora Istvánné, Hidvégardó, Rosenberg Bertalan, Bené, Bereg m. Burghardt Ferenc, Szeged, Wolk Sámuel, Alsóbajom, Klein Herman, Boldogfalva, Spitz leányok, Hosszumuszo, Grünfeld Józsefné, (férje borbély), Horváth Györgyné, szül. Hak.

MAGYAR BÁNYÁSZOK FIGYELMÉBE

50 magyar családos és 250 magányos bányászra van szükségünk. Bányáink éjjel-nappal dolgoznak. Saját vasuti kocsink van és az utóbbi NAGY FIZETÉS EMELÉS óta az Egyesült Államokban a legjobb fizetés van Lynchen. 2 tonnás kár $1.13—$1.55, napszám 60 centtől 80 centig óránként. Jöjjön munkára kösze n. Az állomás neve Lynch, Ky. Itt a bányásznak $125-tól 240 dollárig keresnek két hetenként. Csakis masina szén van. A masinás fizetése $140-tól $160-ig pézsenként. — A tető oly erős anyag kő, hogy bátran jöhetnek oly egyének is, akik még bányában nem dolgoztak. — Akik fuvó hangszeren játszanak, előnyben részesülnek. — Ha jót akar magának és családjának, JÖJJÖN

LYNCH, KY.-ba
STEVE LUCAS
Box 55, Lynch Mines Ky.

Akar dörzsölés nélkül 1 centért mosni?

Ha a Mitchell Magic Marvelt használja, azzal kimoshatja az egész heti mosását 15 perc alatt egy centért. Nem kell dörzsölni, nem esti meg sem a kezet, sem a ruhát, nincs benne méreg s garantáljuk, ha est használja, ruhája tovább tart. Megér a maga felesége, anyja, kedvese egészége egy centet? Ne vegyen más kotyvalékot, amelyek megeszik a Ruhát pár mosás után. — Óvakodjon az utánzatoktól. Csakis az alanti czimen kapható. Küldjön egy tallért a 10 centet posta költségre a kap egy 6 hóra való dobozzal. Irjon magyarul:
MAIL ORDER HOUSE, GLENFINN, D. N. Y.

Ismeri ön a Verhovay Segélyegyletet?

Ismerkedjék meg vele még ma. Az ismeretség hasznára lesz önnek és családjának. Keresse fel a helybeli fiók tisztviselőit vagy tagjait, ők majd részletes felvilágositást adnak önnek.

Ha az Ön lakóhelyén nincsen fiók a Verhovay Segélyegyletnek, az esetben irjon felvilágositásért a központi titkárnak erre a czimre :

Secretary Verhovay Aid Association Hazleton, Pa.

Magyarország

ARATNAK OTTHON.

Fáradt magyarok, vánnyadt testvérek belevágják a héten a kaszájukat a buzába a magyar rónákon.

Harmatos hajnalon hajdanta nótaszóval vágta a rendet az acélkaru magyar arató, — most csüggedt ember vézna kezében fáradtan lóg a rozsdás szerszám.

Hajdan a határ ura küldte a határ szellérjeit a huszórás napi munkára, — azután azt igérték, hogy felszabadul a magyar rabszolga.

Elvitték őket messze vidékre, embert ölni és megölettetni s azzal csalogatták, hogy a maga földjét vedi. Hogy neki aják azt, ha elül a vihar.

Nem adták neki, megcsalták a magyart.

Illat nélkül, őszi virág volt a magyar szabadság korai rózsája, jöttek az urak és leütötték azt a kalapja mellől.

Visszaparancsolták őket az urak földjére, ahol megint aratnak, nem nóta szóval, de fájó szívvel, elkeseredett lélekkel, megcsalt reményekkel.

Nincsen szabadság, nincsen földosztás, ujra jobbágy lett, ujra szellér lett a sok vitézből, akiknek mindent igértek, mikor a fegyver az ő kezükben volt.

Mézes szavakkal, igéretekkel kivették a fegyvert a szellér kezéből s ujra a szemébe kacagnak, hogy az igéret beválását kéri.

Nagy papi javak, uri birtokok továbbra is csak szíyják a magyarok vérét, dehogy gondolnak a földosztásra, a magyar paraszt felszabadulására.

Még szaporitják a hitbizományokat, még most is donációkkal akarják megfizetni Magyarország selyem-gyerekeit, a drágalátos katonatiszteket, akik erősebbek a kormánynál, a akik rettegésben tarják Magyarország népét.

Az aranysujtásos tiszturakat, akik a tartalékos kollégákat küldték a harcterek halálaiba a maguk a front mögött dőzsöltek a biztonságban.

Nekik arat most már a magyar paraszt, a magyar földön.

Meddig arat másnak a magyar arató, Istenem, meddig? Mikor egyenesedik már ki a magyar paraszt szellér hátgerince, mikor veri már egyenesre a kaszáját, ha szép szóval nem adják neki, a mit megigértek?

Akié a föld, azé az ország, s annak kell az országot védelmezni

Magyarország elraolt földjét az veszi vissza, akié a megmaradt darab föld, a magyar ur, vagy a magyar paraszt.

Ha megtartják a földet a papzsákokban és az uri potrohokban, akkor soha nem lesz a miénk ujra Szent István országa örökösége.

Ha most megcsalják, gyalázatosan megcsalják a magyar parasztot, akkor a következő háboruba, a honvisszafoglaló kereszles háboruban az urak mehetnek meghalni a katonatisztekkel, a fehér gárdákkal, a fehér terrorista Lenin gyerekekkel. És akkor soha nem lesz többé egész Magyarország.

Csak a paraszság milliói, a magyar nép milliói tudják kicsavarni az elrabolt jussot a hódító hiénáktól, csakhogy azok nem veszik vissza a földet az uraknak.

Ha ez a mostani keserves játék nem marad abba, ha a magyar kormány nem siet nagyon az ezer igéret beválására, ha nem osztják föl a földet sürgősen a magyar nép közt, akkor bajok lesznek.

S ha csakugyan donációkat merészelnek osztogatni, ha uj kiváltságos osztályt merészelnek teremteni, amig Szibériában meztelenre rongyosodnak a rabmagyarok, akkor megfordul a kasza a magyar kezekben.

Akkor nem a buzába vágják majd a rendet a csüggedő magyar jobbágyak, magyar aratók, magyar szellérek.

Akkor villogó szemü, mindenre elszánt, harcedzett népek kezében fegyverré válik a magyar kasza és belevágják a rendet a kiváltságos osztályokba ujra, akiknek a megteremtésén most gondolkozik otthon a magas kormány.

Hát csak jobb lesz a szótartás, meg a tisztesség.

Jobb lesz a magyar földet oda adni a magyar népnek, hogy ez legyen az utolsó esztendő, amit másnak aratnak, jobbágysorban, szellérsorban, szolgasorban.

Jó lesz hitet tenni arról, hogy ha visszavesszük, ha visszaveszik a dolgozó magyar emberek milliói az elrabolt jussot, önmaguknak és nem bérekneк, nem férhet tisztek donációinak veszik azt vissza.

Ez legyen a legutolsó aratás a magyar földön, mikor a buzát nem annak a hombárjába viszik, akik aratnak.....

Himler Márton.

Lehet-e ezt türni?

MIT CSINALTAK AZ OLÁHOK MAGYARORSZÁGBÓL.

El tudjátok-e olvasni ezt az irást, magyar testvérek? Meg akarjátok-e tanulni az oláh nyelvet, erdélyi magyarok?

Most még leforditom nektek. hogy mi ez az irás, de ha azt akarjátok, hogy levelet válthassatok családotokkal, és azokkal, akiket szerettek az óhazában: akkor tanuljatok meg oláhul gyorsan.

Feladó: Demjén Ágnes,

Szilágyballa,

Szilágy megye.

Látjátok-e, hogy mi lett belőlünk, hogy mi lett Demjén Ágnesből, aki Szilágyballáról, meg Szilágymegyéből, csak azért, hogy a testvérének irni tudjon.

Az emberiség bestiája, a megvadult oláh nem tür meg másfajta levelet az elrabolt magyar földön. Eldobják, elégetik a magyarul cimzett leveleket, s egy csöppet sem törődnek vele, hogy egy nap alatt nem válthatik oláh a magyar vérből.

Mit csináltok erdélyi magyarok, ha nem akarjátok végképen elfelejteni a szülőföldeteket?

Megváltoztatjátok a neveteket, a falutok nevét, a szivetket, a lelketket, az agyvelőtöket és oláhok lesztek?

Vagy elkövettek mindent, hogy visszaszerezzük az elrabolt magyar földet a rothadó, szifilisszel megfertőzött oláh fajtól, akik idegen nemzetek hadiszerencséjéből kikorbácsolják a lelket az erdélyi magyarokból?

Belecgyeztek abba, némán, szótlan, hogy igy csufoljanak meg bennetket, hogy oláh legyen az ivadéktok, és nyoma se maradjon a magyarságotoknak?

Vagy küzdeni fogtok, vagy küzdeni fogunk, ameddig a puszta öklünket fel tudjuk emelni, ameddig rongy lóg a testünkön, ameddig hus lesz a csontunkon, — amig meg nem fojtjuk a hullarablók piszkos nemzetségét?

Vésse a lelkébe mindenki a fenti sorok képét. Igy ölnek meg mindent, ami magyar, az erdélyi földön, igy égetik ki tüzzel a magyar lelket a magyar emberből, — hogyha türjük.

Lehet-e ezt türni?

Mérhetetlen szenvedés minden háboru az emberisége. Tizezrek halála, tizezrek bénasága, százezrek éhsége s tenger szenvedése a háboru.

Megáll az ember szivverése, mikor háboruza uszit, mikor háborura izgatja a népet.

Dehát lehét-e békesség?

Nem azt érezzük-e mindannyian, hogy holnap haljunk meg. semhogy ez legyen az osztályrésze az erdélyi magyar testvérknek?

Nem azt érezzük-e, hogy éhhalál, bénaság, nyomoruság, szenvedés, pusztulás mind-mind jobb ennél az égő gyalázatnál?

Nem lennénk-e a föld leghitványabb népe, ha erdélyi testvéreinket vesni hagynánk az oláh-mocsok tengerében?

Predatá, Demien Agnes
Comuna Borla
Judetul, Sálagiu.
Roumania
Europa

Tudunk-e a sirban is nyugodni, amig Szilágyballát, meg a többi magyar falut "Comuna-Borla"-nak, meg más zbojnyik nyavalyának hivják?

Nem. Nem. Soha.

Szerkesztői üzenetek.

Csordás József, Tonawanda, N. Y. — Kérdésére azt válaszolhatjuk, hogy a magyar korona vétele most is éppen olyan spekuláció, mint a háboru alatt volt. Akkor 12-13 dollár volt a korona, s vették az emberek, mert mindenki azt remélte, hogy feljebb fog az ára menni.

Most nagyon sokkal olcsóbb, tehát most is azért veszik az emberek, mert remélik, hogy feljebb megy az ára és az értéke. Lehetséges, hogy most a számadás jól bevág, lehet azis hogy nem.

Azért veszik a magyar pénzt, mert nyerni akarnak, de aki nyerni akar, illetve spekulációra vesz, az a veszteségre is elkészülhet, mert épenugy lehet veszteni is.

Két évvel ezelőtt senki nem gondolhatta volna, hogy azok veszteni fognak, akik a koronát tiz dollárjával vették, most senki nem gondolhatja, hogy még a mostani áraknál is lehet veszteni. De hát lehet. Mert ha valaki biztos lehetne benne, hogy a korona ára felfelé megy, akkor az milliókat szerezhetne ugy, hogy koronát venne.

Czipa Emery, Granite City, Ill. Kérjük, tudassa jelenlegi cimét, mert egy általunk küldött levél vissza jött.

Bakos Imre, Franklin Furnace, N. J. Magyarországi levele van a szerkesztőségben. Kérjük tudassa jelenlegi cimét.

Török Lajos dr., Box 51 Bicknell, Ind. Kérjük tudassa jelenlegi cimét, mert az általunk. küldött levél vissza jött.

Az alább felsoroltaknak hazai levele van a Bányászlap szerkesztőségében. Somogyi Gyula Kiss Jánostól, Mester Sámuel Varga Sándortól. Par Imre Par Imrénétől. Királyhegyi Pál Brechner Gizustól. Király István Király Zsuzsitól. Pozsga István Pozsga Mártontól. Farkas István Rendes Jánostól. Virág Gábor Nagy Lászlónétól. Halász J. E. Halászanétól és Vilecz Ignácnak Bagdai Istvánnak Vájkik Istvánnak ismeretlen feladóktól.

EZ MÁR AZTÁN DOHÁNY!

Évtizedeken keresztül ezrek tették e megjegyzést az H. Rippen Tobako Products PETOFI, RÁKÓCZI KOSZORU, KASSAI védjegyek alatt forgalombagi levő pipadohányaira.

Valamennyi olyan szerencsés keverék, hogy ami egyszer megizleli, nem cserélt azt fel semmi más dohánynyal.

Kapható minden üzletben és minden csomaggal értékes couponokat is adunk, amelyeket remek ajándéktárgyakra váltunk be. Küldje be a mellékelt szelvényt teljes használatért.

Küldjön haza néhány font pipadohányt. Egy pipa jó dohány sok bajt elfeledtet.

IGAZI JÓ

H. RIPPEN
361 E. Division St.
Perth Amboy, N. J.
küldje el részemre
Premium listájukat
és irják meg mibe kerül.....font pipadohány
Név .....
Cím .....

Reg. U.S. Pat. Office.
H. RIPPEN.
PIPA DOHANY

H. RIPPEN. TOBACCO PRODUCTS. PERTH AMBOY, N.J.

GYORS ENYHÜLÉS

Tüleselletés a nehéz munkától, általános fáradtság, merev izmok és csuklók, fájós hát, merevedés és ficamodások fájdalmain rögtön enyhület

PAIN-EXPELLER

azonnali használata által. "BARÁT A SZÉKSÉGBEN"

Azon családnak, akik már kipróbálták a Pain-Expeller áldásos hatásait, aztat tőlük elhallgatni nem tudják.

Csak egy Pain-Expeller létezik; és az az Ön biztonságáért el lett látva

A Horgony Védjeggyel

Ha a Pain-Expellert tartalmazó csomag nincs eláttva a HORGONY védjegyel, akkor az nem a valódi és azt utasítsa vissza. 35 és 70 centes üvegben minden gyógyszertárban kapható.

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Mit jelent a Statárium?

Halállal bünhődik, ki rögtönbiráskodás alá eső cselekményt követ el

Alaposan megszivlelendők az otthonról érkező riasztó hirek. Junius 5-én statáriumot hirdettek ki Magyarországon, a mi rögtön itélő biróságot jelent, s ez alá eső cselekményeknek csak egy a büntetése: ***halál.***

Milyen rettenetes helyzetbe kerül hát a most hazakerülő magyar, a kinek fogalma sincs az otthoni viszonyokról, azt rossz elgondolni is. Egyetlen meggondolatlan szó, a legártatlanabb szándéku cselekmény — életébe kerülhet.

Hogy junius 5-ike óta mennyire változhattak rosszra a viszonyok, azt eléggé jellemzi az a hir, hogy junius 20-ika óta Magyarországot a körülvevő más országok boycott alá vették. Sem levelet, sem táviratot, sem csomagot nem továbbitanak sem Magyarországba, sem Magyarországból. Csak a kik most mentek vagy fognak menni haza, hetekig kénytelenek lesznek idegen országokban vesztegelni, ahol a megmaradt pénzükből a szó szoros értelmében kirabolják őket, vagy ha pénzük elfogy, éhezhetnek, lerongyolódhatnak ellenséges indulatu idegen népek között.

Ne menjen senki most haza, ne higyen semmiféle hazug igérgetésnek, soha az ut bizonytalanabb nem volt, mint mostan.

Semmi körülmények között ne váljon meg senki az amerikai dollároktól. Ne induljon utra, ne küldjön pénzt mindaddig, mig teljesen megbizható hir nem jön arról, hogy tökéletesen helyre állott a szabad forgalom.

És még azután is várja be mindenki, mig hirt hall hazzátartozóiról, ***mig biztos tudomása lesz egyenesen rokonaitól, milyen világ van otthon, mire számithat otthon?***

Csak dollárokkal segitheti az otthoniakat. Ne higyen semmiféle igaz alapot nélküllő olyan hiradásnak, a mely a dollár értékét kissebbiteni akarja. — Nincs talán csak a kenyérnek nagyobb keresete és értéke otthon — s ha dollár van, be lehet azt váltani akármire, — a legtöbbet kapják érte s önön mulik kitanitani rokonait, hogy azt oly bankban váltsák be otthon, ahol megkapják annak teljes értékét.

"Nem lisszük, hogy előnyünkre volna, hogy valamely alkalmazottunk elhagyjon bennünket azért, hogy máshová menjen dolgozni, — ha részünkre jó munkát végzett.

Viszont valószinüllen, hogy bármely alkalmazottunk jártassága a mi üzletünkben többet érjen saját magának, vagy másnak, mint nálunk.

Ugyo ez érthető? Azért mi készséggel beszélünk meg bármit munkásainkkal és a munka értékét épugy megbecsüljük, — mint az a munkaalkalmat — ki egyiti dolgozik szervezetünkkel."

LEE LONG,
Vice President.

Eme sorok hiven visszatükrözik a Clinchfield Coal Corporation szellemét. Ezért vannak nálunk magyar szénbányászok hosszu évek óta. Ezért lett a Dantei bányaplép egyike a legnagyobb magyar bányatelepeknek, ahol közel 500 magyar szénbányász dolgozik.

Most szükségünk van még több szénbányászra,

állandó munkára.

A szén 5-6 láb magas.

Szénbányák driftesek, biztos, erős homokkő tető és jó bottom. A szenet motor huzza ki, a kárékra 1 és féltől 3 tonna fér el. Minden szenet géppel vágunk.

Munkás zavargás, sztrájk nálunk nincs.

Békében és biztonságban dolgozhatik egész éven át. Kárénként 95 centtől $1.60-ig fizetünk headingben és roomban $1.50-ig, Slate yardageot is fizetünk, lábanként 80 cent.

Bányászlakásaink jó karban vannak tartva, szobánként $2.00 havonta a házbér. Templomok, iskolák, bank, üzletek, moving picture színház.

Magános embereknek $1.25 naponta a burd.

A Dantei és Moosi burdinházak mindenhol ismertek, mint a legmodernebbül berendezettek. Zuhanyfürdő, kuglizó, billiárd asztalok, kitünő, igazi otthonias magyar konyha.

A Dantei magyar bordinházat most Béres Dániel vezeti, a Moos-i bordinházat pedig Thomas Frank. Mindkét bordinházban példás tisztaság, otthoni kényelem van. Van-e még más olyan hely, hol burdot kaphat havi 37 dollár és 50 centért?

Bányászok keresete kéthetenként 85 dollártól 175 dollárig.

Minden állandóan dolgozni szerető magyar bányászt szivesen látunk telepeinken. Nincsen szükség hosszas levelezgetésre, akik hozzánk jönnek, itt is maradnak állandóan. Csakis olyan bányászokat keresünk, kik szeretnek egy helyen állandóan dolgozni. Magyar levélre magyarul válaszolunk.

Jöjjön mielőbb és jelentkezzen munkára készen:

CLINCHFIELD COAL CORPORATION

Dept. D.

DANTE, VA.

Találkozás a szibériai rabmagyarokkal

(Folytatás az 1-ső oldalról.)

Oroszország Szibéria halálmezejére küldöt, ahová a gonosztevőket küldik? Ahelyett, hogy Amerika megpróbálta volna jóvátenni figyvertársa, Oroszország bűnét, meg csak tetézte: a háboru után a legcsekélyebb szükség nélkül szögesdrót mögé teszik a hadifogyokat.

Hogy San Franciscoban leszökött a hajóról vagy 30, közöttük vagy 15 magyar? Istenem, hát ördögök a tisztatokat.

A háboru alatt azzal azóltatták Amerikában a német gyülöletet, hogy mindkban és ujságokban mutatták, hogyan tartják a németek a hadifogyokat szöges drót mögött. Pedig ez a háboru alatt történt és a szabadban, ahol még valahogyan indokolt az ilyen kerítés. De itt, egy zárt terémben, békeidőben, másfél évvel a harcok befejezése után, miért kellett a felszrabdult hadifogyokat szöges drótkerités mögé tenni, azt senki sem tudja megérteni. Sem pedig megbocsátani....

Hát a szöges drótkeritésen keresztül történt az első találkozás és az első köszorítás.

Istenem, hát elvisszathat ez a szöges drótkerités bennünket a mi drága-drága hősinkről? Hát lehet a szerelet, gondolatok s szivek közé szöges drótkeritést tenni? Boldogan siettek a keritéshez és melegen szorították meg a feléjük nyujtott kéz kezünket.

Drága, jókepü, egészséges fiaink. A legtöbbje még innen van a harmincon. Ezeknek a lelkét nem lehet rabságba vetni! Ezeknek a telke megörizte a tiszta-szép, jókedvet, reménységet! Megfejjen jól nőnek ki, jó, egészséges arcszinük van. Ezek a magyarok az utolsó másfél évben az Amerikai Vörös Keresztnek, a Y. M. C. A-nek és az amerikai katonaságnak dolgoztak Szibériában, rendes ételeket kaptak, ugy, hogy kiheverhették a korábbi szenvedéseket.

Az egyik amerikai katona megmondja, hogy ha van rokonunk, azok kijöhetnek a kerités mögül. Hogy vannak-e rokonaink? Hiszen forrón szeretett testvéreink valamennyi! De mert ezt ők ugy sem értenék, hát bemondjuk azokat a neveket, amiket hamarjában megjegyeztünk magunknak:

— Török szászados, Térey, Ertl, Makó, Hirsch....

Kiengedtek őket. A többi sóvárogva néz az átkozott szögesdrót mögül.

Megütöttek egy magyart!....

Es ami most történt, azt csak a legnagyobb felháborodással tudom elmondani.

Egy amerikai közökatona jött ide és elkezdett kiabálni, hogy a keritést hagyják mindkét oldalon szabadon. Es mert az egyik drága magyarunk nem mozgott elég gyorsan, a dicső amerikai katona rákiabált:

Damn you, — I knock your block off és hasonló gyönyörü szavak kíséretében durván arrább lökte Ertl Gusztávot. Amig élek, nem felejtem el Ertl szemét és az arckifejezését. Egy Krisztus türelmével nézett a durva amerikai katonára-és ezekben a szemekben annyi fájdalom, de egyben annyi megbocsájtás és szeliidség is ragyogott, hogy ezek a szemek minálz ezzembe fognak jutni, — tudom, — ha bántó, rossz, gyalázatos embereket látok.

Ölelőhe szorított kezekkel rohantam az amerikai katonához:

— How dare you? — Hát ez az a hires amerikai szellem! — és amerikai polgárságomra hivatkozva tiltakoztam e gyalázatosság ellen. **Megütni egy embert, aki nem tud elég gyorsan teljesíteni egy parancsot, amit idegen nyelven mondanak neki! Megütni egy embert, aki nem tűthet vissza!** Milyen hihetetlen, milyen gyalázatos gyávaság.

Rev. Marczinkó még megkérdezte a katona nevét, aki persze — mert hiszen gyáva volt — nem mondta meg. Ertl kért bennünket, hogy hagyjuk a olgot, mert hiszen csak nekik lesz rosszabb, ha a katonát feljelentjük.

De kiszökött a könny a szemeiből és zokogva sirtam. Szegény drága Ertl Gusztáv vigasztalt:

— Kérem, ne sirjon. Semmi ez, hozzá vagyunk szólva. Különbet is kaptunk ennél. Hiszen Szibériában, amikor nem akartunk bemenni egy piszkos fogolytáborba, nyitott bajonettel löktek be bennünket. Sokat meg is szurtak.

— Amerikai katonák? — kérdezem.

— Igen, amerikai katonák.

Mit lehet tenni egyebet! Ökölbe szoritani a kezet és sirni, sirni....

Hogy jutottunk közelebb mindannyijukhoz.

Aztán meg öt-tíz percenkint különböző amerikai tiszteket üldöztem különböző kérésekkel:

— Nem lehet-e bemenni? — Szabad-e odaadni a virágokat? — Szabad-e a könyveket, kis festett kártyákat, nyakkendőket odaadni, mielőtt a csomagok megjönnek? — Szabad-e fényképet felvenni? — Ugyan nagy vakmerőség-e azt kérni: engedjék meg, hogy a fiukkal ebédeljünk?....

Igy lassan-lassan mindig több jogot szemtelenkedtem ki. Sohse voltam még olyan tolakodó életemben. Mihelyt bejött egy amerikai tiszt, rögtön nekirontottam az engedélyünkkel, és igy pár percre beszaladtunk a kerités mögé, egyik-másik kijött hozzánk, különböző ravasz cimekkel a keritéshez mentünk. És hagytuk kiabálni az amerikai katonákat. Ha elkergetett bennünket, elmentünk, és a következő perchen ujra ott voltunk. De messziről is beszélgettünk, kiabálva egymással. Hiába volt ott parancs, őrség, szögesdrót, mi együtt voltunk a fiukkal.

Kárász Ilonka vitt egy nagy halom piros virágot, én egy nagy halom fehér virágot. Frissek voltak, Norfolken vettük. Ezeket szétosztottuk s pár perc mulva arról tudtuk, hogy ki magyar, hogy kinek van virág a sapkája mellett, vagy a kabátján. Az egyik fiu nagyon bajlódott, amig feltűzte a virágját:

— Régen volt, amikor utoljára virágot tűztem a kabátomra. Elfelejtettem, hogy hogyan kell.

Az ebéd.

Délben az összes foglyok — magyarok, németek, csehek — mentek ebédelni a kis plécsajkákkal és vitték az evőeszközüket is. Pár perc mulva hoznak a fiuk ebédet, Török László szászados (Erdély) és Bakó Béla (Bpest) hozzák az ebédet Kárász Ilonkának és nekem. Rizskásás gulyás, tápióka pudding, paradicsom, egy nagy darab sajt, két darab kenyér és egy pléhbögrében víz. Alig kezdtünk hozzá az ebéhez, jöttek az ujabb szállitmányok. Még vagy tiz ebédet hoztak a kedves jó fiuk és alig tudtuk megértetni velük, hogy egyet sem tudunk megenni. Soha még olyan jóizüen nem ettünk ebédet, mint ott egy láda tetején.

Istenem, egy kosztot ettünk a mi hőseinkkel.

A csomagok kiosztása.

Délután három óra után végre előkerült a napos tiszt, addigra megjöttek a hatalmas ládák is. Az American Committee minden fogolynak küldött egy-egy pár cipőt, Rev. Marczinkó Passaic-on összegyüjtött két zsák ruhát és jó pár ezer cigarettát. Egy hadnagy felügyelete mellett félórát kaptunk a kiosztásra kerités mögött. A kiosztást elvégezte Térey Pál és Ertl Gusztáv. Mi pedig beszélgettünk a fiukkal. Amikor a hadnagy ránk szólt, hogy csak azért engedtek be bennünket, hogy a kiosztást elvégezzük, akkor kötve vettünk egy pár cipőt és — beszélgettünk tovább.

A csoportosulást felhasználta Rev. Marczinkó, átadta a magyarok megbizottjának az Aldott Szivajándékát 8150 dollárt, azonkivül 50 dollárt, melyet a Magyar Bányászlap alkalmazottai és további 50 dollárt, melyet magánosok adtak a foglyok részére. Igy minden magyar fogoly 26 dollárt kapott.

Bucsu a hősöktől.

Már több oldalról sürgettek bennünket, az amerikai tisztek. Csomagolni kellett a fiuknak, mert már megérkezett a hajójuk, az Antigone is. Igy hát bucsuznunk kellett.

A foglyok nevében dr. Kelecsényi Miklós (Belatincz, Zala m.) köszönte meg az amerikai magyarok adományát. Kelecsényi szelid képü, szőke fiu, reszketett a hangja, amikor beszélt és beszéde végén sirós hangon könyörögte:

— Ne feledkezzenek meg a többiről... Gondoskodjanak róluk.... Sokat szenvednek.... mi a sors kegyetlenül vagyunk....

Rev. Marczinkó válaszolt:

— Nem, nem, soha! Az amerikai magyarság előtt ez a jelszó azt jelenti, hogy nem, nem, soha nem feledkezünk meg a Szibériában szenvedő hőseinkről.

Rev. Marczinkó szavai alatt könnyek csillogtak a szemekben, a foglyokóban ép ugy, mint a látogatóékban.

Még egy kézszorítás — könnyek hullanak az összekapcsolt kezekre — és mennünk kell, kell. De a szivünk ott maradt velük.

Integetünk még, ahogy meggyünk lefelé a hidon, ők is integetnek, ameddig csak látjuk egymást.

Az ut elején, a hid lábától pár percnyire még megállitjuk az automobilt. felálltunk az ablakra, ujra integetünk, ujra integetnek és azután elfordul az automobil és.... nem látjuk többé őket.

A hajó 23-án reggel 5 órakor elment. Elment a hajó 125 drágadrága magyarral. A szivünk velük ment, hogy az uton is arról a szeretetről, háláról beszéljen nekik, amit ők az Éltettől és Magyarországtól és minden magyartól de keservesen kifejezhetnek.. Ha tőlünk függne, akkor az életük minden utját már rózsa meg babér szegélyezné. Mert mi ezer áldást, könnyes, forró imát küldünk azok után, akik Magyarország legnagyobb hősei, és akik — mint igazi hősök — nem a zubbonyukon, de a szivükben viselik hősiességük, nagyságuk, csuda áldozatkészségük örökké ragyogó, soha el nem sápadó medáliáját...

Fülöp Ilona.

Fülöp Ilona beszámolójának második részét lapunk jövő számában fogjuk közölni. Sok érdekes és jellemző apróságot mond a második cikk a hadifogyok hosszu rabságából.

A HŐSÖK NEVSORA.

Alább közöljük pár felszabadult rabmagyar nevét és lakhelyét:

Makó Béla (Bpest.), Popper Árpád (Bpest.), Kalmár Dezső (Nagycsalánya), Kóka István (fényképész, Mátészalka), Katona Ferenc (Bpest.), Berger Johan (Avasujváros), Kuzcsinka Géza (Nagy Salló), Török László, tüzérszázados (Miskolc), Fanajó Lajos (építész, Bpest), Herskovits József Pest, Szentlőrinc), Rosenfeld Andor (Bpest), Bitustyák István (Veszprém), Stehlik István (Pálfau), Hirsch Pál (Bpest), Térey Pál, (Bpestről, a szépművészeti muzeum igazgatójának fia), Braun Tivadar (Demend), Ertl Gusztáv (festőművész, Bpest), Fehér iró, Ács Sándor (Hirip), Németi Varga János (Kiskunfélegyháza), Melczer Lajos (Körmöcbánya), Karner Gábor (Sopron), Dézsi József, (Károly Erdőd, Mundroncsik Ede (Kispest), Spicsák György (Nagy Kálló), Dani Pál (Arad), Sztrygár Dániel (Nyiregyháza), Sáska Sándor (Ermihályfalva), Varga András (Kompár), Szép Zsigmond (Nagytanya), Huber Simon (Pozsony), Huszár Sándor (Nagykőrös), Sauerwein Konrád (Odenburg), Lisztoczky Lajos (Erdőelek), Szabó István (Sopron Lövő), Cser Károly (festőművész(Bpest), Nagy Ferenc (Bánffi Hunyad), Simon István (Kegvár), Hajdu Jzsef (Nagy Rozvágy), Schull György (Brassó), Horváth Elemér (Szolnok), Danabont Imre (Hódmezővásárhely), Hutflesz Endre (Győrköny), Filcsák János (Pereces), Koller Pál (Gölnicbánya), Dr. Kelecsényi Miklós (Belatincz), Ruppenthal Ernő és Miklós (Győr), Zimmerman Béla (Bpest(Gáspár István (Esztergom), Borbáth Béla (tanitó, Bélafalva), Spari Ferenc (Kerkafő), Pint István (Rábaör), Molnár Sándor (hegedűtanitó, Bpest), Vince Lajos (Battonya), Kelemen Ferenc (Eger), Hingert Miklós (Csepelsziget), Hadok István (Cinkota), Hercog László (Vác), Weisz Artur (Bpest), Graser Márton (Mátészentandrás), Szosz Nándor, és Béla (Szatmár), Kugler Menyhért (Delta), Böhm Samu (Lipótfalva), Bruckner János (Rödöny), Steiner József (7gyházosfüzes), Radics István (Sükösd), Juhász Péter M(ezőtur). Borbát Gyárfás (Ozsdola), Konkoly János (Kisbér), Pék János (Fertősziplák), Gerő István (Tiszaujlak), Kikilai József (Ujpest), Lénárt Lajos (Nagymegyer), Kauschky Ferenc (szücsmester, Nezsider), Kiss József (a hadifogyok lapjának szerkesztője, Tápiógyörgye), Klész Ferenc (adóvizsz, Hodság), Somogyi József (Rákosliget), Juhász András (Magyar Pécska), Csizmadia János (Kispest), Dobai István (Muzsla), Polyák Nándor (Bpest), Török Máté Márton (Temeskeresztes), Bogyos Mihály (Németság), Négyes Timófi (Kővár-Hosszufalu) Müller Miksa (Magyarkeszi), Fráter Márk (Mézneverő), Fekete József (Beregdéda), Mautner Árpád (Ujpest), Elbert Sámuel (Nyitraudvarnok, Stergerits János (Pándorfalu) Szép Gyula (Mándok).

A többiek nevét tudósitónk nem tudta feljegyezni.

AZ ÓHAZÁBA

legbiztosabb pénzt küldeni vagy magyarországi bankban pénzt elhelyezni ugy lehet, ha a legmegbizhatóbbnak és legpontosabbnak ösmert bankárhoz, Kiss Emilhez fordul, aki a legalacsonyabb napi árfolyamon küldi a pénzt és budapesti irodája utján a legkitünöbb, legtökéletesebb kiszolgálást nyujthatja.

Hajójegyek
a legalkalmasabb és leggyorsabb hajókra Küldjön foglalót.

Dollárbetét
után 4% kamatot kap. Pénzét felmondás nélkül kiveheti.

Ó-hazai ügyek
pontos és szakszerü elintézése. Telekkönyvi másolatok és óhazai okmányok beszerzése.

Pénzváltás
hazautazók részére. — Minden dollárért megfelelő külföldi pénzt kap.

DOLLÁR UTALVÁNY BUDAPESTRE

BIZTOS LEHET A PONTOS ELINTÉZÉSBEN, HA BÁRMELY ÜGYBEN E CIMRE IR:

Az iroda vasárnap zárva van

KISS EMIL

BANKÁR

133 Second Avenue, New York

Állami felügyelet
alatt álló bankomban

Kamatra
elhelyezett pénzét bármikor FELMONDÁS nélkül kifizetem

Pénzküldeményekről
a hazai sajátkezüleg aláirt nyugtát mindenkinek beszérzem.

Hajójegyek
nálam minden vonalra kaphatók, UTASAIMAT New Yorkban saját megbizottaim várják a vonatnál.

Utleveleket
rövid idő alatt szerzek bárkinek CSALÁDJOK KIHOZATALÁHOZ szükséges OKIRATOKAT szakszerüen és jutányosan készitek el.

JÖJJÖN SZEMÉLYESEN vagy irjon erre a cimre:

John Németh, Jr.,
BANKER
337 PENN AVE.,
Pittsburgh, Pa.
a Wabash állomástól egy fél blocknyira.

PATENTOK
Kiszabadalmazás és érdekvédelemben
ügyben
Manufacturers Patent Co.
2123 BROADWAY, NEW YORK
Szabadalmat ügyrendünk szerint szerzünk. — Szabadalmak DIJTALANUL adnak utánajárást. — Tanácsadás magyar patentügyekben. — Szabadalmak (No. 4.) szines-szép kiállitás, 100 db. és évszámnap érdekelőjegy 1919 HOE AVE. a Freeman 3L-i Subway alatt, Bronx-ban, ingyenesen.
POLACHEK ZOLTAN FÖMEGBNÖKNEK.

AMERICAN HUNGARIAN
Real Estate Exchange
AMERIKAI MAGYAR INGATLAN FORGALMI IRODA
318 BROADWAY
NEW YORK

Akié a föld -- Azé az ország.

A magyar földnek nem szabad idegen kezekbe kerülni. Az az egy van csak még, amiből életerőt nyerhet, Az az egy — ami biztos befektetés, ahol nem kell félni, hogy pénze odavész.

Ötször annyi földet vehet ma dollárokért, mint a háboru előtt, bérbe adhatja azt rokonainak s az adót dollárokkal játszva fizetheti s megmenti hozzátartozóit az uzsorás láncosoktól.

VEGYEN FÖLDBIRTOKOT.

Tegye lehetővé, hogy Magyarország megerősödjön. Vegyen most, mikor égető szükség van segitségre, mielőtt még a haszonlesők felverik az árakat. Teljeslistánk van az összes hazai megvehető földekről, irja meg tehát már mostan, hol akar földet venni.

Csakis dollárokkal segithet otthon Ma 170 Kor. egy amerikai dollár

Budapesti irodánk gondoskodik róla, hogy minden vételnél a dollárokért a teljes értékü koronát kapják ügyfeleink.

ROKONAI KIHOZATÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ÖSSZES *iratokat* teljesen dijtalanul szerezzük meg ügyfeleinknek. Budapesti irodánk rokonai részére odahaza teljesen dijmentesen áll minden ügyben szolgálatára.

IRJON MÉG MA.

AMERICAN-HUNGARIAN REAL ESTATE EXCHANGE

318 Broadway, New York, N. Y.

KISHIRDETÉSEK.

Magyar szénbányászok felvétetnek a Monongahale vasuti vonalon Martin és Point Marion között levő szénbányáinkban. Nem unio bányák - de ugyannannyit fisetnek, mi házak, iskolák, stórek a telepen. Pick és mashina munka. Jelentkezzen személyesen a következő cimen: Poland Coal Company, J. C. Crawford. Supt. Point Marion, Pa.

Hazautazás miatt sürgösen eladó 10 harab jól jövedelmező Himler Coál Company részvény. Érdeklődök írjanak a következő cimre: Louis Fazekas, Capels, West Va.

Gazdaszonyt keresek. Nem baj, ha van családja, csak jó legyen. Én egyedül élő ember vagyok. Molnár József, Box 45, Lowber, Pa.

Boz Papp a nevem, nincsen mostan férjem. Keresek egy férjet, czinosat és szépet. Papp Rozalia, Victoria Restaurant, Box 632, Logan, W. Vá. ..

Czambel Pál Szabolcs megye, nyiregyházai illetőségü kocsis mestert keresem, Federal, Pa.-ban volt ő és apja három évvel ezelőtt. Kérem őt, vagy a róla tudó bányász testvéreket, irjék meg nekem a czimét. Kállay József, Box 7, Bretz, W. Va. ..

ELADÓ 100 akeros gyönyörű fekvési farm, 70 aker szántó és kaszáló, 30 aker erdő legelő, 500 darab cukorfa, a többi timber, 8 szobás ház hálószobával, czitta kut, nagy istálló, pajta, iskola, sajtgyár, store, posta körzetben a szomszédságban, három majira egy nagyforgalmu várostól, ára 2000 dollár, ugyanitt egy 190 akeros remek szántóföldekkel, jószággal és gazdasági felszerelésgel, ára 5700 dollár. Hövebbet J. Németh, R. 1, Glenfield, N. Y.

---

48 éves, jó megjelenésű, magas termetű, törvényesen elvált gyermektelen asszony vagyok. Keresek hozzám illő magas termetü és jó megjelenésü magyar bányászt házasság céljából. Vallás nem határoz, csak jó férj legyen. Ajánlatok e cimre küldendők. Sz. L. Osborn Street, Bridgeport, Conn.

OLCSÓ HIRTELOK. Már az évben is több farmot eladtam, mint tavaly ugyanúgy. Pedig a mult év rekordévi volt azon 8 év alatt, amióta a Glenfield környékén a magyarok telepiltek? folytatom. Azért potyázom el nagy a saját, mint a reám bizott farmokat, hogy az összel a telepi téssel felhagyva a még kézirathan levő s az amerikai magyarság által folyton sürgetett művemet kinyo mathassam. Daczára Glenfield roha mos fejlődésének s az itt készülő gyárak miatti látszatos épitkezéseknek amik sok magyart és yankeet telekspekulációkra ösztönöznek, én minden elfogadható árat figyelembe veszek. Ép azért csináltak oly óriási forgalmat, amit a lowvillei telekkönyv czáfolhatatlanul igazol. Ón is megtalálja a megfelelő birtokot, ha e tavaszon eljön ide s jobb helyre nem tehéti pénzét, mintha most erreföld vesz ingatlant. A saját szemeivel győződjék meg Glenfield nagyszerű jövőjéről, amit az itt folytatott épitkezések tanusitanak. Az alul felsoroli farmokat sürgősen eladom s levelezgetés helyett a rögtöni betoglalást ajánlom. Tehát:

1.) 52 acres, sik, kőmentes birtok, 2 ház s melléképületekkel, kut, patak, több ezer czukorfa, 60 hold szántó, a többi legelő s hatalmas erdő: $7500. Ebből $5000 cash, a többi 10 évi, hatos kamatu törlesztéssel. Négy lő szomszédunk van, 13 acres marha, sertések, tyukok, nagy gazdaság felszerelés megy e szép birtokkal. Háromu család is megférne rajta. A gazdája az óhazába megy s elpotyázza a szép hanyát. Kövesdem.

2.) 90 acres farm patakkal, jó pajta, de tatarozást igenylő házzal. Ára $1000 cash. Ettől nem messze:

3.) 100 acres, asztal egyenes, kőmentes farm, majdnem mind szántó, de gyenge épületekkel. Ára $1500 törlesztésre. Továbbá:

4.) 152 acres tehenész farm, repe-réléssa szorulo épületekkel, patak az erdőjében. Ára $2000 felár lefizetésel, a többi 10 évi törlesztés, hatos kamattal. Közelében:

5.) 200 acres, gyönyörű fekvésü birtok a Las. Rácz, Dér, Mihályi-féle farmok mellett, gyenge épületekkel, $2000. Fizetési feltételek mint az előbbinél. Ettől nem messze:

6.) 160 acres farm jó épületekkel, a földjét patak hasitja. 2 lő szerszámmal, 4 tehénd 5 borju, 1 hasas sertés, 15 tyuk, 3 lóba s az összes gazdasagi felszereléssel. Ára $3500 cash. Továbbá:

7) 256 acres birtok, jó talaj a megfelelő épületek, 7 tehén, 2 lő 16 szerszámmal a nagy gazdasági felszerelés, $800 évi szilrupfőző készülék. Ára $8000 törlesztésre. Mellette:

8.) 125 acres üres farm, jó talaj, de elhanyagolt épületekkel. a Salmon River hasitja e farmot. Ára 1000 dollár cash. Szintugy:

9.) 27 acres farm, szép fekvésesi, jó épületekkel $1000 cash.

10.) 75 acres, sik, kőmentes farm, megfelelő épületekkel, 2 lő szerszámmal, 1 tehén, fűhasznál, lovaszgerebye, gyepvágó, 2 eke, 2 fogas tengeri ültető töltő ekes, nyitott buggy, fedeles kocsi, teljes és nehéz kocsi s apróbb gazdasagi eszközök. Ára $2000. Ebből $1400 cash, a többi hat évi törlesztés és hat százalékkal. Továbbá:

11.) 310 acres elsőrendű farm, óriási felszerelés, dandy épületek, a falu közepén, kombótermelés, ami évi 3—4 ezer dollárt hoz, a bank tej bevétele 6-700 dollárt tesz ki. Ára $20.000 fele lefizetésre. A többi évi $1000 s hatos kamattal. Ily remek farm még nem volt a kezemen. Továbbá:

12.) 20 acres farmocska, a gyönyörű Brantingham nyaralóhelyen, de csak egy roszant pajta a legszebb alapzata van a szép, sik földjén. Ára $400 cash. Magyar szomszédok s vagy 200-asztya van már e szép környékem.

Ezen birtokok és sok más farm leirást megkelt az idei farmjegyzékemben. Irjon érte még ma! E. Mihályi, Glenfield, New York State.

Egyleti kalauz.

Első Tug River-i Magyar Munkás Betegsegélyző Egylet.
Alakult 1903 október 1-én.

Anyaosztály, Gary, W. Va.

Főelnök Sidlóczki József, főalelnök Dalyai József, Főtitkár Vincze János, Box 55, Filbert, W. Va. főpénztárnok Garai János, főjegyző Gönczi Bertalan, főellenőr Kish Csitári János, pőtlag Granilla János, hármas bizottság Hajnor József, Szegedi György, Szücs István, ajtóőr Török Gedeon, Szertárnok Németh Ferenc.

Elnök Agyagos János, alelnök Szegő Balázs, titkár Kolesár János, Box 55, Filbert, W. Va. pénztárnok Rabocsky István, Box 177, Filbert, W. Va., jegyző Gönczy Bertalan, Box 105, Filbert, W. Va., hármas bizottság Iván János, Karáth Lajos és Heifer Zálmán, betegtáptató Kiss Sándor, pőtlag Bach István, amerikai számlatartó Kovácsi Miklós, magyar számlatartó Kolesár József, ajtóőr Makai András.

2. osztály, Gary, W. Va.

Elnök Szegedi György, alelnök Szabó László, titkár Dályai József, lock box 313, Gary, W. Va. pénztárnok Németh Ferenc, pénztári ellenőr Sidlóczki József, jegyző Fehér Sándor, betegláptató Horváth István, Szurcsik János, számlatartó McInár Mihály, gyászszámlatartó Horváth János, hármas bizottság Török Gedeon, Horváth János, Kratkócki János, ajtóőr Micskó Ferenc.

Harmadik osztály: Pageton, W. Va. Elnök Szathmary Péter, titkár Vajnt Vendel, box 23, Pageton, W. Va., azinek a czimére a levelek küldendők, pénztárnok Szabó Sándor, jegyző Németh Balázs, betegláptató Kövér Lajos, ajtóőr Lakonek István.

4-ik osztály, Gary, W. Va.

Elnök Kiscsitári János, alelnök: Hajizer József, titkár Granilla János, box 784, Gary W. Va. pénztárnok Szász György, jegyző Kiscsitári József, pénztári elenőr Szücs István, 3 tagu bizottság Kun Gábor, Balogh János, Kotróci János, számlatartó Kun Gábor, betegláptozó Orosz István, ajtóőr Huklajl János. — Gyülését tartja minden hó első vasárnapján.

5-ik osztály.

Elnök Puskás János, alelnök Dimon János, titkár Mata István Box 312, Manbar, W. Va., kiket minden levél küldendő az osztály tagoktól, pénztárnok Puskás János, Box 423 Manbár, W. Va., jegyző Ördög János; pénztári ellenőr Azabóth Ig nác, hármas bizottság Havecz János, Csereps Imre, Jánosék László, betegláptozó Mata István, ajtóőr Vincze Koncsai.

Az Első Tug Riveri Magyar Munkás Be. Egylet 6-ik osztálya, Ottowa, W. Va. — Gyülésit tartja minden hónap második vasárnapján az elnök lakásán.

Elnök Szabó János, alelnök Kossa Gyula, titkár Rogozsan János, Box 1, Ottowa, W. Va. Jegyző Jesó András, pénztárnok Wertolomey János, ellenőr Varga Gusztáv, hármas bizottság Labancz István, Bogdál István, betegláptozó Wortolomey György, ajtóőr Molnár *József.*

ELSŐ JÓBS ÉS KÖRNYÉKI MAGYAR BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET. Székhelye Murray City, O. Alapitatott 1896 január 5-én. Hivatalos lap a Magyar Bányászlap.

Gyülésett tartja minden hónap 2-ik vasárnapján Murray City, O. Gujka János termében.

Elnök Bonvay János, alelnök Tóth János, pénztárnok Dobreszky Ferenc, jegyző Tóth Károly, titkár Miló József, box 294, ellenőr Süpek Lajos, Hármas bizottság Tamaszko János, Barabás Gyula és Tamkovics János. Betegláptozó Murrayban Imre Imre, Hellistown Molnár *József.* Helyettes Gyurkó János.

OHIO MAGYAR BANYÁSZ SZÖVETSÉG. Szókhelye: Murray City, O. Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

Elnök Szabó József, alelnök Czaga Károly, pénztárnok Boros József, titkár Tóth Márton, ellenőr Gindly György.

Uj főtkek alakithatók a környékon. Érdeklődök forduljanak a titkárhoz vagy Tamaszko János elnökhöz, box 143, Murray City, O.

HOLISTER, O.

Első osztály.

Alakult 1917. december 14-én. Elnök Gyurkó János, titkár Szekszi János, cime box 77, Gleuster, O.

Az Első Magyar Kimpai Magyar Bányászok Betegsegélyző Férfi és Női Egylet, Twin Rocks, Pa.

Alakult 1903 december 24-én. Gyülesett tartja minden hónap negyedik vasárnapján a saját helyiségében, délután 3 órakor.

Elnök Kovács József, alelnök Nagy Antal, pénztárnok Rojtos László, titkár Nagy Lajos, Box 29. Expedit, Pa. Jegyző Hortnyik János, pénztári ellenőr Nagy Gusztáv, bizalmi biró Kristán János, Nagy Lajos és Szarvas János, számlatartó Koren Miklós és Bók István, ajtóőr Csipa János.

Yatesboro, Pa. osztály.

Elnök Csobádi József, alelnök Simon József, titkár és jegyző Bódis Géza, box 203, Yatesboro, Pa., akhoz az egyletet érdekló minden levelezés

---

West Side Drug Store

Dr. L. H. GREEN, tulajdonos.

Legjobb, legpontosabb kiszolgálás.

Johnston City, Ill.

L. L. Love, manager

2029

Magyar bányászok !

Évek óta veletek vagyok. Évek óta szolgállak ki benneteket. Mindig jó és becsületes munkát végeztem.

Ha bármikre van szükségtek, gyertek hozzám.

Drs. O. W. WHITT & W. F. HILL
FOGORVOSOK

Matewan, W. Va.

Dr. M. F. McCoy utódai.

JÓ MAGYAR SZÉNBÁNYÁSZOK

családosok és nőtlenek felvétetnek modernül berendezett szénbányáinkban

Hooversville, Pa-ban

A szénréteg 3½-4½ lláb magas, Machine és pick work. Telepünk csinos bányaházak, iskola, templomok, bank, modern üzletek, vasuti állomás, néhány méterföldre Johnstowntól, Pa.

Nagy hall meetingek és mulatságok tartására.

TISZTA, OLCSÓ HÁZAK, JÓ KERESET.

Ha nem dolgozik, vagy nincs helyével megelégedve, jelentkezzen munkára készen vagy irjon magyarul a következő czimre:

Mr. S. B. JONES Supt.

Knickebocker Mines
DEPT. 2.

Hooversville, Pa.

Logan volgyi magyarok!

Hogy ha pénzt akar küldeni az óhazába, ugy forduljon hozzám. Pénzeket a napi árfolyam mellett továbbitok az óhazába.

Miután a Cunard Steamship Companynak ügynöke vagyok azért ő általok továbbitom a pénzeket is.

Tehát önnek az érdeke, hogy biztonság folytán menjen pénze az óhazába.

DOMONKOS JÓZSEF
Notary Public
$2.000.00 Bond alatt vagyok és a legponteseabb hajójegy üzlet

---

Toms Creek és vidéki Magyar Bányászok !

Ne tartsátok pénzeketet idegen városban. Tartsátok azt itt, a bányászok bankjában. Bankunk oly biztos, mint bármely legnagyobb bank. Magyar bányászokat szivesen látunk. Sok magyar ügyfelünk teljes bizalommal van hozzánk.

The Miners Bank of Commerce

C. O. RAMSEY, Pénztárnok.

COEBURN, Virginia

Logani Magyarok !

Már hát éve, hogy üzletem fennáll.

Finoman berendezett női és férfi dijat berendezés.

Férfi öltönyöket mérték után a legjobb szövetből csinálunk.

Joseph Domonkos
megyei kőbiró
és a Magyar Bányászlap megbizottja

LOGAN, W. VA.

MINDEN PLÉZEN Raktárkezelőket

keresünk. SÓSBORSZESZ, PÉDISIN és más elsőrangu gyógyszereink eladására. Irjanak részletes felvilágositásért e cimre:

The Fisher Chemical Company

3013 EAST 55th STREET,

Cleveland, O.

Figyelem magyar bányászok !

Bankunk a nép bizalmát birja.

Erős, megbizható és pontos

Igazgatóink nagyon tekintélyes és befolyásos emberek. Bevtőink közé tartozik a magyar bányászok erős vállalata, a Himler Coal Company is.

Mi a lehető legmagasabb kamatot fizetjük betétek után és bankunk fizetteleink kényelmére este 9-ig nyitva van.

Legyenek önök is fizetteleink, pontos, lelkiismeretes kiszolgálásról biztosituk mindenkit.

Day and Night Bank, Williamson, W. Va.

J. H. GREEN, elnök.
W. P. T. VARNEY, pénztárnok

MEG VAN A FIZETÉSJAVITÁS

2 TONNAS KARÉRT
90 CENTTOL $1.20-IG

Bányász $9-tól $12-ig keresheti. Stady dolgozó bányáinkban a szén 4½-6 láb magas. — Karbájd lámpát használnak.

Jó iskola, szinház a piczen; templom közel. Villanyaral világitott lakások közel a bányához.

Hat burdost tartó gazdának ingyen lakás. Uti- és muffolási költséget a kompánia megtéritti. Pleszink bátyánk vágóhidján vágott friss húsz kapható. — Ünnepnapon vagy magánügyben ha kimarad, pléet nem veszik.

A munka készen várja, magyar levélre magyar választ ad

John Sepsics
Box 108
McVeigh, Ky.

Utirány: Williamson, W. Va. Onnan 50c. McVeigh, Ky.-ba.

Christopher State Bank

Christopher, Ill.

A mult esztendőben megkétszerezték betétállományunkat, ami megbiztatóságunknak és pontosságunknak köszönhető.

Hatalmas összeget fizettünk betevőinknek kamat fejében.

Pénzt díjtalanul transferolunk más bankból.

Helyezze el pénzét nálunk idejében és szép kamatot fog kapni, azonkívül pedig meg van pénze biztva a betétben.

CHAS. L. PIKE, Cashier.

A HIMLER COAL CO. RÉSZVÉNYESEIHEZ!

Minthogy társaságunk a himleri telepet eladta, ezentul csak egy irodánk lesz, az uj bányatelepen.

Levelket ezentul csak erre tessék küldeni:

HIMLER COAL CO.,
WARFIELD, KY.

Társas utazás

PÁTRIA NEVŰ HAJÓN

AUGUSZTUS 7-én

KISÉRŐ MELLETT. A Magyar Bányász Otthon utján május 11-én kisérővel több mint 400, junius 29-én több mint 200 ember utazott haza az óhazába.

Ki akar a FABRE LINE legjobb hajóján ujra kisérővel az óhazába utazni

Kisérőnk, aki Amerikai állampolgár, már többször tette meg ezt az utat. Felügyel a kofferekre, vigyáz zarra, hogy senkinek az uton bántódása ne legyen s gondoskodik arról, hogy utasaink Triesztből külön vonaton azonnal tovább utazhassanak.

Tőlünk több mint tizezer utas utazott el eddig s mind nagyon meg volt elégedve.

UTAZZON ÖN IS ÁLTALUNK.

Ha van utlevele, küldjön erre a hajóra előleget, ha még nincs utlevele, csináltasson áltaunk azonnal utlevelet s még utazhat ezen a hajón.

Mondja meg a plézen levő tót, román és más ajku bányásztestvéreknek is, hogy forduljanak bizalommal hozzánk.

Magyar Bányász Otthon

(HIMLER MARTON)

Manager: RÓNA ÁRMÁND

75 EAST 10th STREET, NEW YORK, N. Y.

Ha nincs meg az utlevele, megszerezzük !

Mielőtt hazulról elutazik, kérjen bányász jelvényt.

Magyar bányászok! Az American Comittee for Hungarian Sufferers sikeresen utalja át a testvéreink segitésére összegyüjtött pénzeket oda, ahol a nyomor a legnagyobb. Minden telep jól teszi, ha a pénzt ide utalja át. A Committee cime Hotel McAlpin, Room, 306 New York.

TUDJA-E ÖN,

HOGY MELYIK A LEGHATALMASABB, LEGBIZTOSABB MAGYAR EGYLET AMERIKÁBAN

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET

Tagjainak száma 25 ezer kétszáz

Tiszta vagyona meghaladja a 300 ezer dollárt.
Fizet betegség esetén heti 6 dollár segélyt egészen két évig.
Fizet csonkulási segély fejében 400 dollárig.
Fizet a tag elhalálozása esetén az örökösöknek 1000 dollárt.
A Verhovay Segély Egylet nagy hadseregének tagjait megtalálja Ön mindenütt az Egyesült Államok területén, bárhova menjen is.
A Verhovay név ismeretes ma már mindenfelé.
A Verhovay Segély Egylet már eddig is milliókat fizetett ki halálesetü örökségek és betegségtek fejében.
A Verhovay Segély Egylet tagjai testvéri szeretettel karolják betegségbe esett vagy nyomorságba jutott testvéreik ügyét. Szeretettel gondoskodnak az özvegyek és árvákról.
A Verhovay Segély Egylet testvéri szeretettel hivja Önt is tagjai sorába. Mert a Verhovay Egylet segitője akar lenni Önnek is és támasza családjának.
Ne késlekedjék tehát, hanem álljon be közénk, amig nem kés. Legyen Ön is egyik harcosa ennek a lelkes nagy magyar tábornak.
Jelentkezzen felvételre az Ön lakásához legközelebb eső fiókunknál, avagy kérjen felvilágositást e cimen:

Secretary
VERHOVAY AID ASSOCIATION,
HAZLETON, PA.